PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Semi-weekly Newspaper in Canada. Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Du-syk Savaitinis Laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoj. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 407 ANTRADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 13, 1940, TORONTO, ONTARIO METAI IX

RAUDONOJI ARMIJA PRADEDA STUMTIS PIRMYN
SUOMIAI BUVO PRIVERSTI APLEIST 29 FORTUS

Suomiai, Kaip ir Visuomet, "Naikina" Raudonarmeičius Kaip Kad Šeimininkės Muses

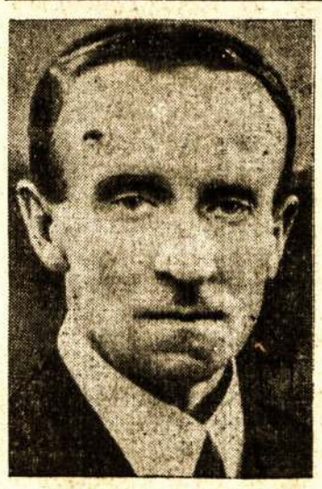

Lord Tweedsmuir, generalis Kanados gubernatorius, kurs vasario 6 dieną parpuolė ir labai užsigavo galvą, del ko sunkiai susirgo. Buvo padarytos trys operacijos galvoj, bet nieko nepelbėjo, sekmadienio vakare mirė Montreale.

MASKVA, Vasario 12. — Pagal Raudonosios Armijos Leningrado distrikto komandos pranešimus, Raudonoji Armija pradeda sistemačiai stumtis pirmyn veik visuose frontuose, o ypatingai Karelijos sąsmaukoj, kur yra Mannerheimo linija — fortifikacijos, ir šiaurėj Ladoga ežero.

Vasario 9 dienos komunikatas nurodo, kad Raudonoji Armija išvijo suomius baltagvardiečius iš 13 fortų, pastatytų iš cemento ir plieno, del artilerijos. Aštuoni buvę paimti Karelijos sąsmaukoj, o 5 šiaurėj Ladoga ežero.

Vasario dešimtos dienos komunikatas sako, kad suomiai aplaikė didelius nuostolius mėgindami atsiimti prarastuosius fortus. Šiaip nieko naujo nėra.

LONDONAS, Vasario 12. — Reuterio Žinių Agentūra, savo pranešime iš Leningrado, sako, kad Raudonosios Armijos komandos komunikatas pranešė, jog Raudonoji Armija Karelijos sąsmaukos fronte išvijo suomius iš 16 fortų. Iš to skaičiaus 8 gelžbetoniniai artilerijos fortai.

Šiaurėj Ladoga ežero nieko ypatingo neįvykę, išskyrus artilerijos ir patrulių apsišaudymus.

HELSINKIS, Vasario 12. — Suomiai, kaip ir visuomet, giriasi, kad visas raudonarmiečių atakas atmušę, su dideliais raudonarmiečiams nuostoliais. Tuo pačiu sykiu jie šaukia, kad raudonarmiečiai puolą juos visu smarkumu.

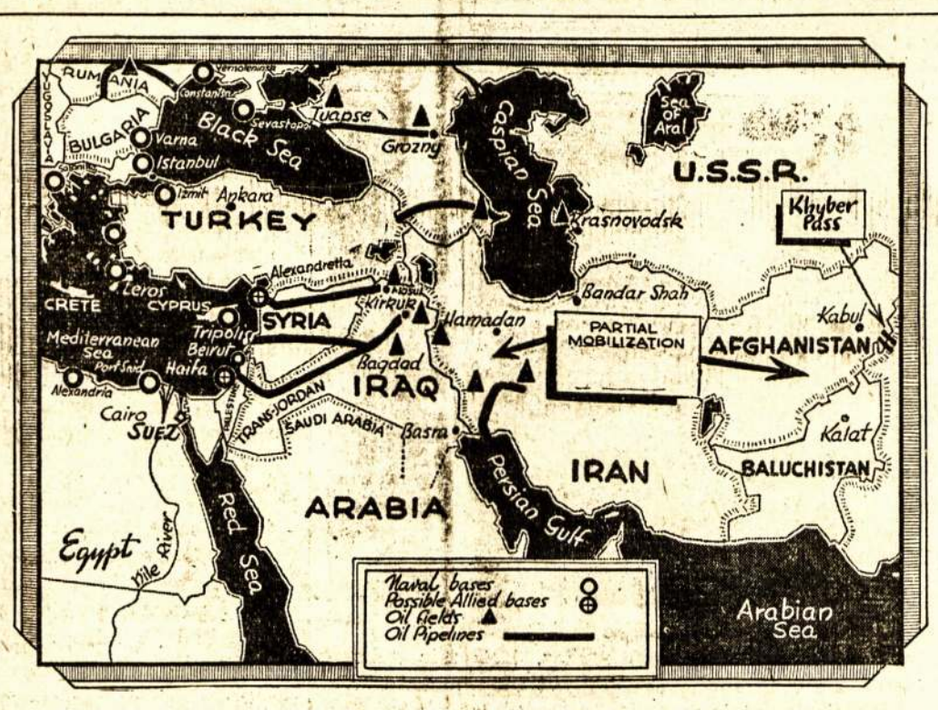

Paskutiniu laiku spauda plačiai rašo apie neramumus Artimuosiuos Rytuos. Šis žemlapis parodo tą sceną, kur norima užkurti karo ugnį. Kapitalistinė spauda vis šaukia, kad Sovietų Sąjunga nori užgrobti aliejaus šaltinius Irane, Iraqe ir Turkijoje, o faktinai, tai Anglija ir Francija rengiasi užpulti ant Sovietų Sąjungos. Egypte, Iraqe ir Irane Francija ir Anglija turi sukoncentravę labai daug kariuomenės ir ginklų ir amunicijos.

Airiai Demonstrantai Susikirto Su Policija; 20 Asmenų Areštuota

BELFAST, Airija, Vas. 12.— Anglijos vyriausybės griežtos priemonės nuslopinimui Airijos gyventojų veikimo už įsteigimą laisvos ir nepriklausomos Airijos respublikos, ir nužudymas dviejų airių, apkaltintų naudojime teroristinių priemonių prieš Angliją, — Airijos gyventojus dar labiau sukiršino ir sukėlė kovon už savo laisvę. To sąrišyje, čia įvyko didelė demonstracija, kurioje, sulig policijos pranešimo, dalyvavo daugiau, kaip vienas tūkstantis likviduotos Airijos Respublikos Armijos simpatikų.

Demonstrantai tvarkingoje eisenoje su iškeltomis savo vėliavomis ir obalsiais žygiavo linkui Falls Road, Belfasto aikštės, kur planavo turėti viešą ir masinį susirinkimą.

Kada policija demonstrantams pastojo kelią, besistengdama juos išskirstyti, įvyko didelis susikirtimas. Policija laisvai naudodama buožes daugelį demonstrantų sužeidė ir 20 iš jų areštavo, gi demonstrantai apsigynimui nuo policijos panaudoję plytgalius bei akmenis ir kelis policmanus sužeidę.

Muštynės truko virš valandos laiko.

Kitas Airijos Resp. Armijos simpatikų burys užpuolė vieną amunicijos sandėlį, suėmė sargybinį ir išplėšė 30 kariškų šautuvų. Sargybinį atsivežę į miestą paleido, o patys, pasinaudodami aptamsinimu, pasislpė.

Airijos vyriausybė, kuri yra kontroliuojama Anglijos, išleido įsakymą draudžiantį ruošti susirinkimus bei juose kalbėti apie Anglijos nužudytus airius Bernes ir Richards. Tie įsakymai buvo iškilijuoti ant stulpų, bei namų sienų, bet netrukus visi buvo nuplėšyti.

Belfasto gatvėmis dabar patruliuoja šarvuoti automobiliai, o policija krato visus namus, ieškodama ginklų, bei areštuodama įtariamuosius.

Padėtis visoje Airijoje labai įtempta. Nežiūrint iš policijos persekiojimų, žmonės nešioja ant rankovių užsiūtus gėdulo ženklus, ruošia susirinkimus, kelia protesto balsą prieš Anglijos pavergimą airių.

Dubline masiniame susirinkime kalbėdamas Simon Donnelly, buvęs Airijos Respublikos Armijos prezidentas, pareiškė, kad Airijos gyventojai nurims tik tada, kada bus įsteigta laisva ir nepriklausoma Airijos respublika. Jis reikalavo, kad Anglija daug protingiau padarytų, kad vietoj persekiojimų, geruoju patenkintų žmonių reikalavimus.

CORK, Eire. — Du kareiviai čia liko sužeisti, kada nežinomų asmenų buvo paleisti šūviai į kareivines. Sužeistieji randasi kritiškoje padėtyje.

LONDONDERRY. — Vasario 10 d., ant Anglijos kariuomenės ėmimo punkto būstinės sienų, kažkas smala didelėmis raidėmis išrašė: "Airiai, atkeršykit už Richards ir Barner."

60 Žymių Veikėjų Reikalauja Persvarstyti Karo Įstatymus

TORONTO. — 60 asmenų grupė, kurią sudaro žymūs veikėjai, universitetų profesoriai, visuomenininkai, kunigai ir kiti aukštas vietas užimti asmenys, o taipgi keletas koledžių ir bažnytinių grupių atstovų, pasirašė reikalavimą, kad Kanados vyriausybė, tuojau po rinkimų, patiektų Kanados Apsigynimo Karo įstatymus svarstymui ir pataisymui naujam parlamentui.

Jie taipgi reikalauja, kad kandidatai į parlamentą iš anksto pasisakytų savo pažvalgas linkui tų įstatymų ir kokius pataisymus jie stengsis padaryti, jeigu bus išrinkti.

Savo laiške Kanados premjerui, jie pasmerkia tas naujas reguliacijas pavadintas Kanados Apsigynimo Reguliacijomis, ir reikalauja, kad jos būtų pataisytos taip, kad negrumotų žmonių demokratinėms teisėms ir civilizuoto asmens laisvėms.

Tas veikėjų reikalavimas tuo labiau yra svarbus, kad po juo pasirašiusieji yra įvairiausių partijų ir įsitikinimų žmonės. Jų tarpe yra net žymių konservativų partijos, C.C.F., Social Credit vadovaujančių ir šiaip įvairaus ir progresyvio nusistatymo asmenų.

VĖSULAS PRIDARĖ ALBANIJOJ DAUG ŽALOS

ALBANIJA, Ga., Vasario 12. — Vėsulas (tornado) šioj valstijoj pridarė daug žalos, paimdamas 17 gyvybių ir sunaikindamas namų už $9,000,000.

Virš tūkstančio žmonių liko be pastogės , 300 sužeista.

VOKIETĖS MOTERYS DIDELIS ANGLAMS RŪPESTIS

LONDONAS, Vasario 12. — Scotland Yard, kartu su kariška slaptąja policija, pradėjo didelę kampaniją prieš įvairius paskalus, kuriais pasinadoją vokiečių šnipai.

Be to, pradėjo atydžiai sekti vokiečių moteris, įtariamas šnipinėjime. Kadangi Anglijoj yra 36,000 vokiečių moterų, tai pasidaro tikra bėda.

Suvienytų Valstijų Jaunimo Kogresas Atsisakė Pasmerkti Sovietų Sąjungą

NEW YORK. — Praeitą savaitę įvykusiame Amerikos Jaunimo kongrese dalyvavo 1,000 delegatų atstovaudami jaunimą iš visų Jungtinių Valstijų kraštų. Laike kongreso sesijų jaunimas labai gyvai ir rūpestingai diskusavo savo šalies žmonių reikalus ir pasaulinę situaciją.

Šis jaunimo kongresas savo priimtomis rezoliucijomis aiškiai parodė Amerikos jaunimo ir abelnai žmonių atsinešimą ir nusistatymą linkui vykstančių karų. Amerikos jaunimas priešingas rėmimui Europoj vykstančių karų. Laike pravestų dviejų valandų diskusijų kas del Jungtinių Valstijų valdžios rėmimo Mannerheimo ir jo klikos Suomijoj, daugumas delegatų griežtai smerkė savo vyriausybę, kaipo traukiančią tą šalį į karą ir reikalavo Mannerheimo rėmimą sulaikyti.

Po diskusijų buvo patiekta rezoliucija, smerkianti Roosevelto valdžios Mannerheimo rėmimą, už kurią balsavo milžiniška delegatų dauguma. Prieš tokią rezoliuciją balsavo tik penki delegatai.

Kongresas taipgi atsisakė pasmerkti Sovietų Sąjungą neišklausius Sovietų Sąjungos pasiaiškinimo.

Jaunimo kongresas taipgi smerkė Rooseveltą ir jo administraciją už sumažinimą pinigų sumos, skiriamos viešiesiems darbams ir reikalavo, kaip viešųjų darbų fondus, taip pašalpų fondus padidinti.

Einantį karą tarp santarvininkų ir Vokietijos, jaunimo kongresas pavadino imperialistiniu karu ir jų tuo klausimu priimtoji rezoliucija reikalauja vyriausybės susilaikyti nuo tokių žygių, kurie traukia Jungtines Valstijas į tą karą.

LONDONAS. — Anglijos admiralitetas pranešė, kad vienas anglų naikintuvas nuskandino du vokiečių submarinu po to, kai tie submarinai nuskandino Kanados prekybinį laivą Beaverburn, 9,874 tonų.

Tuo laivu buvo gabenama maisto produktai, o naikintuvas buvęs jo palydovas.

Ties kuria vieta nuskandinimas įvyko, nei naikintuvo vardas, admiraliteto pranešime nenurodyta.

UŽPUOLĖ KANADOS STUDENTŲ MITINGĄ

MONTREAL, Que. — Pereitą savaitę, antradienį, Strathcona salėj Kanados Studentų Assembly sušaukė studentų susirinkimą, kad išduoti raportą iš Kanados Studentų Assembly konferencijos St. Anne de Bellevue.

Priešingos srovės studentai mitingą užpuolė ir sukėlė baisų lermą. Tuomet įsikišo policija.

Reakcionieriai Kanados Studentų Assembly kaltina, buk esanti antibritiška organizacija.

NUSKANDINO DU ANGLIJOS APGINKLUOTUS LAIVUS

LONDONAS, Vas. 12. — Vokiečių orlaiviai užatakavo Anglijos jūros pakraščiuose plaukiojančius laivus ir į juos paleidę iš orlaivių torpedas nuskandino du apginkluotus mažus prekybinius laivus: Robert Rowen 290 tonų ir Fort Royal 351 tono. Su laivais žuvo 22 įgulos asmenys.

Norvegijos tankinis laivas Gallia 9,968 tonų talpos, užėjęs Anglijos pakraščiuose ant minos liko smarkiai sužeistas.

Kapitalistų Pelnai, O Darbo Žmonių Skolos, Sparčiai Auga

OTTAWA, Vasario 12. — Kanados korporacijų dividendai sausio mėnesį buvo $20,779,947, arba $2,000,000 daugiau, negu tą patį mėnesį 1939 metais.

Prie to, per tą patį laiką buvo išmokėta įvairių bonų šerininkams sumoje $6,990,070.

Tokiu būdu, bendrai kapitalistai sausio mėnesį gavo pelno $27,770,017.

Be to, kasmet valdžia moka po $55,633,610 pensijomis ir kitiems pereito karo reikalams. Kita, C.N.R. šerininkams pernai išmokėjo $54,701,839.

Tuo pačiu laiku Kanados valdžios deficitas Kanados žmonių skolas padidino $50,000,000.

Bendrai suėmus, nacionalės kanados skolos dabar siekia $3,203,491,058.

Vienas ketvirtadalis Kanados biudžeto eina išmokėjimui palukanų už skolas. Pereitais metais iš 502,171,353 valdžios gautų pinigų nuošimčiais už skolas buvo išmokėta $113,147,062.

WASHINGTONAS. — Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas paskyrė užsienio reikalų ministerio pagelbininką Summer Walles vykti Europon ir ten aplankius įvairias valstybes ir patyrus jų tikrą padėtį, bei nusistatymą kas link einančio karo, tiesioginiai apie tai jam informuoti.

Del tos Welles misijos kyla įvairių minčių ir spėliojimų, bet Rooseveltas teigia, kad per jį jis norįs sužinoti tik apie tai, kas tikrenybėje Europoje dedasi.

Welles aplankys Italiją, Franciją, Vokietiją ir Angliją

ROMA. — Sovietų Sąjungos ir Italijos derybos del atnaujinimo prekybos sutarties, pasekmingai eina prie pabaigos.

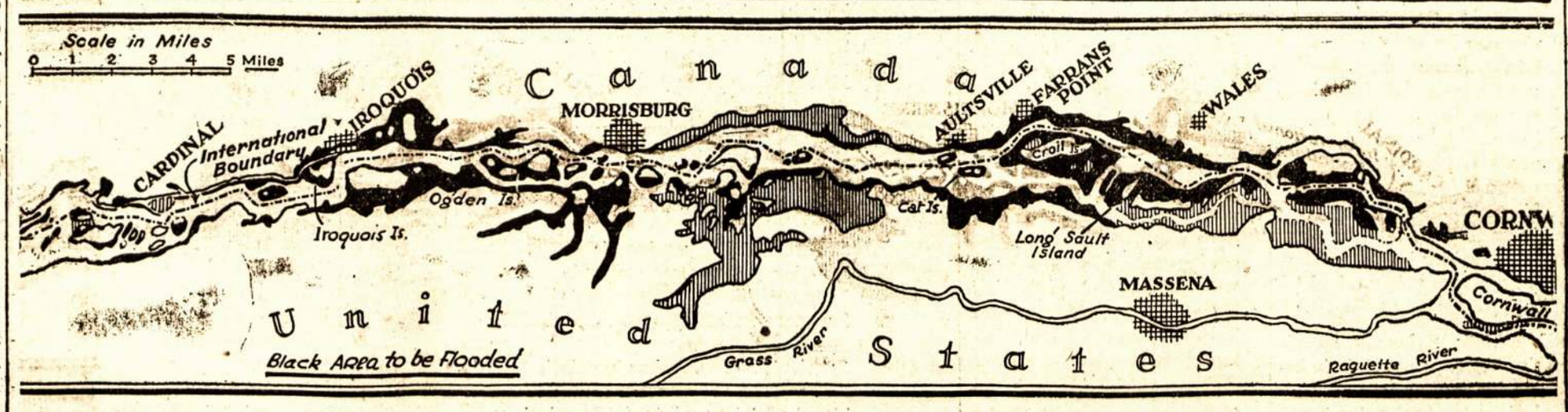

Jeigu Suvienytos Valstijos ir Kanada susitars Švento Lauryno upę paversti jūrų laivų keliu, vanduo upėj bus pakeltas ant tiek, kad nekuriems kaimams ir miesteliams teks nusikelti. Šiame žemlapyje juodos vietos pažymi tas vietas, kurios būtų apsemtos, jei planas būtų priimtas ir įgyvendintas. Iroquois miestukui tektų visam persikelti į kitą vietą. Kitiems tektų tik dalį perkelti. Gelžkelių ir mažesnių laivų darbininkai prieš planą, nes jis atimtų jų darbus.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ "NEUTRALUMAS"

Kada fišistai teriojo Ispaniją, tuomet Suvienytos Valstijos, kaip ir kitos taip vadinamos demokratinės šalys, laikėsi "nesikišimo" politikos ir nepardavė Ispanijai nei ginklų, nei amunicijos. Bet kada Japonijos imperialistai užpuolė ant Kinijos, Suvienytos Valstijos nesulaikė Japonijai tos karo medžiagos, be kurios Japonija greitai susmuktų. Japonai pirkosi Suvienytose Valstijose tiek, kiek jie norėjo ir išgalėjo.

Kada prasidėjo dabartinis imperialistinis karas tarp Vokietijos, iš vienos pusės, ir Anglijos, Francijos, Lenkijos ir Anglijos dominijų — iš kitos, Suvienytos Valstijos tuojaus savo "neutralumo" įstatymą pakeitė taip, kad jis tiktų Suvienytų Valstijų ginklų ir amunicijos magnatams. Girdi, mes dabar sutinkame parduoti jums tiek, kiek jums reikia, tik užmokėkit iš kalno ir parsigabenkite. Ant kredito nebenori duoti, nes nekurios valstybės dar neatsilygino už tai, ką jos gavo per pereitą karą, ir nenori atsilyginti. Vien Anglija skolinga Suvienytoms Valstijoms arti dviejų bilijonų dolerių ir neketina atsiteisti. Taipgi nenori gabenti savo laivais, nes naziai laivus negailestinigai skandina.

Bet Suvienytų Valstijų valdonai tą įstatymą darydami gerai nenumatė, kas gali netolimoj ateityj atsitikti. Darydami tą įstatymą nekuriuos klausimus pražiūrėjo. Bet tas didelių sunkumų jiems nesudaro. Jie patį įstatymą pakiša po stalu ir daro tą, kas jiems tinka. Sąrišyj su Suomija, jie tą įstatymą sulaužė jau bent kelis kartus. "Neutralumo" įstatymas draudžia duoti kariaujančiai šaliai kreditus arba skolinti pinigus. Bet Suvienytos Valstijos jau paskolino Suomijai $10,000,000 ir dar skolins $20,000,000. Tas pats įstatymas draudžia Suvienytų Valstijų laivams gabenti kariaujančioms valstybėms ne tik ginklus, bet ir prekes, bet jie jau nugabeno Suomijai 50 orlaivių. Tuo pačiu laiku prezidentas Rooseveltas viešai užgyrė savanorių siuntimą, duodamas suprasti, kad stodami savanoriais į Suomijos baltagvardiečių armiją amerikiečiai savo pilietybės nenustos.

Tai tokis Suvienytų Valstijų "neutralumas."

SPAUDA SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Nekurie laikraščiai, ypatingai Naujienos, stengiasi prirodyti, kad Sovietų Sąjungoj spauda labai aprubežiuota, siaura, "Stalino" kontroliuojama ir panašiai. Tačiau tikri faktai rodo visai ką kitą. Tenai spauda labai plati ir plačiųjų masių labai mėgiama.

Šale Pravdos, Komunistų Partijos organo, ir Izvestijos, valdžios organo, Sovietų Sąjungoj yra tūkstančiai kitų laikraščių. Pavyzdžiui, Sovietų Sąjungos jaunuomenė turi 96 laikraščius. Bendrai jie turi virš dviejų milijonų prenumeratorių. Vadinasi, kiekvienas iš jų turi maždaug po 21,000 prenumeratorių. Vaikučiai turi 45 laikraščius. Yra laikraščių, kurie specialiai skiriami nušvietimui Raudonosios Armijos ir Raudonojo Laivyno gyvenimo. Labai plačiai paplitę dailininkų, rašytojų, kino darbuotojų sąjungų leidžiami laikraščiai, gvildeną meno, literatūros bei kino klausimus. Išeina daug sporto, kooperatyvų, mokslo bei technikos laikraščių.

Kas svarbiausia, tai kad Sovietų Sąjungoj laikraščiai yra masių laikraščiai. Kiekvienas laikraštis leidžiamas vienos ar kitos srities žmonių reikalams nušviesti. Juos užpildo daugiausia tie darbininkai ir valstiečiai, kurie tose srityse dirba ir daugiausia susipažinę su problemomis. Laikraščiuose ir žurnaluose straipsniai, pastabos pačių darbininkų, kolkozninkų ir proto darbininkų rankų produktas. Jeigu kuris laikraštis neturi didelio skaičiaus korespondentų, tas skaitomas blogu laikraščiu. Ši korespondentų armija vadinama "viešosios minties vadovu." Ji turi šimtus tūkstančių žmonių.

Sovietų Sąjungoj yra išleidžiama 1,880 laikraščių ir žurnalų. Bendrai jų tiražas siekia 250,000,000 egzempliorių. Iš to skaičiaus 580 žurnalų skiriami dabartinės technikos problemoms, kuriomis Sovietų Sąjungos žmonės nepaprastai susirūpinę. Šitie žurnalai spausdina 25,000,000 egzempliorių. Mokslui skirtų žurnalų yra 165. Literatūrinių — meninių žurnalų išeina 127. Jie spausdina 45,000,000 egzempliorių.

Šale laikraščių, Sovietų Sąjungoj yra leidžiama labai daug knygų. Antrojo penkmečio metu buvo išleista 212,935 skirtingos knygos. Bendras jų tiražas siekė veik 3,000,000,0000 egzempliorių. Visos laidos jau išparduotos. Žinomas vokiečių rašytojas Lionas Feuchtvangeris savo knygoj apie Sovietų Sąjungos žmonių skaitymo alkį yra pasakęs sekančiai: **"Skaitymo alkį Sovietų liaudyje sunku ir įsivaizduoti. Laikraščiai, knygos, žurnalai — visa tai tiesiog praryjama, nei kiek neįstengiant numalšinti alkio . . . Mėgiamų autorių knygos spausdinamos tokiais tiražais, kurių skaičiai užsienio leidėjus priverčia išsižioti . . . Populiaraus autoriaus knygų tiesiog neįmanoma gauti nei viename knygyne, nei vienoj bibliotekoj; pasirodžius naujai laidai tuojaus susidaro eilės pirkėjų, ir visas tiražas, jeigu jis siekia net 20, 50 ar 100 tūkstančių egzempliorių, išgraibstomas per keletą valandų."**

Tuo tarpu, kai Sovietų Sąjungoj spauda taip smarkiai kyla, tai fašistinėse ir prie fašizmo slenkančiose šalyse laikraščių skaičius nuolatos mažėja. Laikraščiai koncentruojami vis į mažesnio skaičiaus leidėjų rankas, nes kuo mažiau laikraščių, tuo lengviau juos kontroliuoti. Pažangios minties laikraščiai tiesiog uždaromi. Knygos taip pat labai mažai skaitomos. Leidyklos knygas atiduoda už labai menką kainą, duodamos dar visokius priedus, kad tik skaitytojai skaitytų jas. Bet jas skaito labai mažas nuošimtis.

Toks skirtumas yra tame, kad Sovietų Sąjungos spauda parašoma ir leidžiama plačiausių masių, taipgi jų dvasioje, o kapitalistinių šalių spauda yra daugiausia komercinė, laikraščiai ir žurnalai bei knygos toli nutolę nuo plačiųjų masių dvasios ir reikalų.

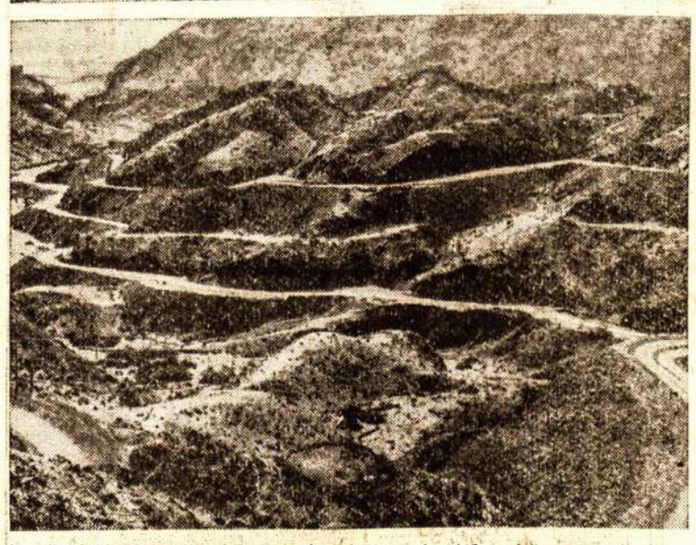

Apačioj: Indijos ir Afganistano rubežius, einąs per aukštus kalnus. Susisiekimas tarp Indijos ir Afganistano eina per taip vadinamą Khuber perėjimą. Toks nelygus žemės paviršius tarp Indijos ir Afganistano tęsiasi per 33 mylias. Kelias ir geležkelis vingiuojasi tarpukalnėmis. Viršuj: Indijos tankai, sergstį Khuber perėjimą. Indija reikalauja nepriklausom., bet anglai prieš.

APŽVALGA

Skaitytojams Nusibodo Melagystės

Jau negalima daugiau pakęst Keleivyj telpančios propagandos prieš Rusiją ir lietuvius, kurie yra kitokių įsitikinimų, arba kurie dalykus kitaip permato, ne kaip Keleivis norėtų. Tiesiog Keleivio turinys pasidarė pasibiaurėtinas. Numeris pagal numerį, taip neteisingai dalykai yra aiškinami, taip sakant, visai atbulai, tiesiog skaitytojai yra laikomi už durnius. Mes melagysčių gaunam už dyką per radio, tai aš nematau reikalo mokėti pinigą už tokias pat melagystes, kurios ateina per laikraštį.

Nors aš esu užsimokėjęs už Keleivį ant visų metų, lai tas bus auka Keleiviui. Malonėkit Keleivį sustabdyti. Jau aš neturiu vilties, kad Keleivis pasitaisytų.

Taip skundžiasi Laisvėj Keleivio skaitytojas G. Leskis, skaitęs Keleivį per ilgą laiką. Jis tame savo straipsnyje nurodo visą eilę nesąmonių, kurias Keleivis talpino, lenktyniuodamas su kapitalistiniais laikraščiais.

Dvidešimt Metų Atgal

Baltasis teroras prasidėjo užsibaigus civiliam karui, po to, kai gen. Mannerheimas ir vokiečiai nugalėjo vyriausias raudonųjų jėgas ir privertė bėgti arba pasiduoti, pabaigoj balandžio mėnesio. T i k r ų skaitlinių nėra, bet skaičius vyrų ir moterų, baltaisiais suimtų ar suareštuotų per pirmas gegužės mėnesio savaites buvo apie 90,000. Iš to skaičiaus nuo 15,000 iki 20,000 buvo sušaudyta be jokio teismo.

Naudojant kiekvieno dešimto sušaudymo metodą, 500 buvo nužudyta Riihimakyj, 2,000 Lahtyj, 4,000 Viborge, 600 Tammerforse, 450 Vihtyj ir t.t. Lahtyj virš 200 moterų buvo išvesta anksti rytą antroj gegužės mėnesio savaitėj — už 2 savaičių po mūšio pabaigos — ir sušaudytos iš kulkosvaidžių (sako kulkosvaidžius valdė vokiečiai kulkosvaldininkai) kelių minučių bėgyje.

Kuomet tie veiksmai — atlikti įvairių vietinių militarinių autoritetų su ar be civilės valdžios užgyrimo — buvo užbaigti, dar buvo, apie birželio pradžią, veik 74,000 vyrų ir moterų kalinių. Jie buvo laikomi per visą vasarą ir rudenį koncentracijos stovyklose, kur jiems teko gyventi netikėtino barbariškumo režimo rankose. Tūkstančiai buvo numarinti badu pilnoj to žodžio prasmėj. Tik vienoj kempėj Ekenase, iš 7,500 kalinių (dar nesulaukusių 50 metų), 2,851 numirė laike keturių mėnesių. Tik 10 nuošimčių tų mirčių galėjo būti nuo įvairių ligų. Bendrai skaičius kalinių, kurie mirė badu nuo birželio iki spalio (1918 metais) negali būti mažesnis, kaip 13,000, o gal net 18,000. — NEW STATESMAN, 1919, Anglija.

Nežiūrint to, visgi šiandien atsiranda tokių "socialistų," kurie visomis keturiomis stoja už Mannerheimo režimą. Jiems jis geriausias, demokratiškiausias ir t.t.

Suomiai laisvę išvys tik tuomet, kada jie įsisteigs liaudišką valdžią.

Meksikiečiai Suomijos Baltagvardiečių Neremia

Vasario 1 dieną Mexico City Šauniosios Dailės Palociaus patalpos teatre surengė koncertą generolo Mannerheimo rėmimui. Apart bombastiško garsinimo, į tą parengimą kvietė visų šalių diplomatinius atstovus ir Meksikos valdžios atstovus.

Šauniosios Dailės Palociaus teatras garsus. Ten bile dieną susirenka po 5,000 svečių pasiklausyti geriausios simfoniškos orkestros ir pagarsėjusių liaudies dainininkų.

Į Mannerheimo naudai rengtą koncertą atsilankė tiktai apie 100 asmenų. Meksikos prezidentas ir jo kabineto nariai į parengimą nėjo, nežiūrint, kad jie buvo specialiai kviečiami.

Atsilankė tik keletas diplomatinio korpuso asmenų, Norvegijos, Danijos, Bolivijos atstovybių ir Suomijos atstovas. Apart to, buvo keletas amerikonų aristokratų ir keletas Meksikos reakcionierių.

Mannerheimo šalininkai gavo skaudų smūgį. Jie tikėjosi sutrauks publiką ir padarys įtaką, gaus pinigų Suomijos baltiesiems remti, bet atsimušė kaip į ledo sieną. Liaudis boikotavo parengimą, valdžios nariai įgnoravo.

Teika žymėti ir tas, kad Meksikoje pradėta riaušiava del generolo Mannerheimo visai nepopuliari, niekas pinigų neduoda. — Darbininkas, Vilnyj.

Mannerheimo režimas nepopuliarus ir tarp Kanados žmonių. Aukotojų sąrašuose darbininkų labai retai pasitaiko. Aukoja daugiausia kompanijos, korporacijos ir jų viršininkai bei šėrininkai. Kas dar pažymėtina, tai kad labai retai pasitaiko matyti suomių pavardės.

Ir kas gi norės ginti tokį režimą, kuris yra atlikęs ir atlieka negražų darbą prieš Suomijos liaudį. Mannerheimo teroristai 1918 metais išžudė 100,000 suomių, vyrų, moterų ir vaikų.

O. BERENTAS

Dėl Rytojaus

Ženkim broliai! Mum priklauso žodis.
Mum priklauso tekanti rytojaus saulė.
Kas galės, kas priešingai įrodys,
Kad ne mūsų šis gražus pasaulis?

Mes, bernai žaliam gimtajam kaime,
Ir mūsų broliai iš triukšmingų miestų,
Paimkim savo užrakintą laimę,
Kad rytoj ir mum jau saulė šviestų.

Kad rytoj dėl duonos ašarų nebūtų;
Ir šilima nebūtų iš malonės.
Išbristi reikia iš tų vargo srutų,
Ir žinoti turim, kad mes — žmonės.

Darbas — teisė, pareiga kiekvieno,
Kaip ir mūsų nuosavas gyvenimas.
Skambėkit dainos tvirtu gyvu plienu —
Žmogus ne ašarom, o duona penimas!

Sugriauti lūšnas, trobas išvedinti,
Kad pelėsių, raugo nebeliktų.
Kovot už laisvę, už tą didžią mintį
Visiem žmonėm pritiktų.

Pastabos

Šiuo metu mūsų liberalai ir konservativai baisiai raunasi. Nesigaili "gražiausių" žodžių. Kai kam atrodo, kad jų siekiai labai skirtingi. Tai didelė klaida.

Visas jų kovos tikslas, tai pelnas, plaukiąs iš kariškos gamybos. Tie, kurie stovės prie valdžios, aišku, daugiau ir laimės.

Jų nusistatymas linkui karo, linkui demokratinių žmonių teisių yra vienodas. Juk ne kas kitas, o liberalai parengė visus tuos įstatymus, kuriais šiandien naikinamos žmonių teisės.

Darbininkams reikia stengtis išrinkti į parlamentą savo atstovus, kurie keltų darbo žmonių reikalus.

* * * *

Sako Revoliucija Jau Netoli

Prancūzijoje, draugai, turime fašistų — geriau pasakius — 200 šeimynų diktatūrą, kurios galvinyje stovi "demokratijos" gynėjas Daladje. Fašizmo pagimdyme, kaip asistentui, esame dėkingi ir socialistų galvai — Leonui Blumui. Tačiau, nors mes esam ir už dratų, bet jaučiame prancūzų liaudies pulsą, kuris kasdien smarkiau plaka į Prancūzų Didžiosios Revoliucijos ritmą. Mes tą patiriam iš kareivių, kurie mus saugoja. Girdime ką kareiviai kalba; nors jiems griežtai uždrausta su mumis kalbėti, bet jie neparodo nei baimės būt areštuotais.

Mūsų gyvenimo sąlygos labai pablogintos. Maistą gauname tik bulvių, išvirintų vandenyje, ir retkarčiais gabalėlį džiovintos žuvies — bakaliau. Didelė dalis draugų uždaryti Vernet kampe, kur įvestas kolonijų kalėjimų režimas. Tie draugai pergyvena fizinio sunaikinimo metodus, kuriuos buržuazija panaudoja prieš geriausius mūsų draugus. Vernete randasi ir vienas lietuvis — Merlinas P.

Tačiau mūsų dvasia nepalaužiama. Mes žinome, kad Europoje Revoliucija jau maršuoja ir Laisvės dienos netoli.

Mes visi lietuviai dabar darome viską, kad sugrįžti Lietuvon, nors Lietuvoje dar laikosi Smetonos režimas.

Aš manau, kad pas jus buvo daug tokių, kurie naujų dalykų Europoje nepajėgė suprasti. Buvo ir pas mus, kas nepajėgė; visai nestebėtina, kad mažiau įsigilinęs į dalykų eigą susipainiojo. O dar yra Blumo kalibro "kovotojų," kurie sužiniai platina demagogines žinias tarp darbininkų, kaip Revoliucijos priešai. Su tokiais jūs drąsiai, ištvermingai kovokite. Revoliucijos laimėjimas netoli ir užtikrintas.

Pirmyn, draugai!

Taip tai rašo Albinas Kynas, vienas iš lietuvių savanorių, laikomų Francijos koncentracijos stovyklose. Laišką atvežė urugvajiečiai savanoriai, todel Daladje valdžia negalėjo iščenzūruoti. Jis tilpo Darbe, urugvajiečių laikraštyje.

Europoj masėse kyla didelis revoliucinis ūpas, kaip kad šis laikraštukas iškelia.

Bus Labai Nuobodu

Motina: — Dukrele, labai negražu yra meluoti. Jeigu tu meluosi, tai po mirties nenueisi į dangų.

Mergaitė: — O ar tu, mama, niekados nemeluoji?

Motina: — Ne, aš niekados nemeluoju.

Mergaitė: — Tai po mirties tau bus labai nuobodu danguje būti tik su Jurgiu Vašingtonu.

Suvienytų Valstijų valdžia ne tik skolina Suomijos baltagvardiečiams pinigus ir gabena ginklus, bet ir užgiria savanorių rekrutavimą.

Bet tuo pačiu laiku Detroite suėmė 11 žmonių už tai, kad jie nelegaliai rekrutavę savanorius Ispanijos liaudies gynimui.

Tai kaip Suvienytų Valstijų valdžia nukrypo į blogąją pusę.

Pavojus demokratijai iš visų pusių. Ypatingai jis didelis iš vidaus, nes kuomet tokie "demokratai," kaip Rooseveltas, pradeda krypti į reakcijos pusę, galima visko tikėtis.

* * * *

Suvienytose Valstijose yra 4,000,000 bedarbių jaunuolių, vaikinų ir merginų, neskaitant suaugusių.

Bet kuomet ėjo svarstymas, kiek skirti pinigų viešiems darbams, tai reakcionieriai ir daugelis vadinamų demokratų stengėsi sumą pusiau sumažinti.

Dabar tie patys žmonės reikalauja, kad Suvienytų Valstijų valdžia skolintų didelę sumą pinigų suomiams gelbėti.

Puikūs jie amerikonai, jei amerikiečius stato paskutinėj vietoj.

Ne kitaip ir Kanadoj. Jeigu kas reikalautų didesnės pašalpos, tas atsidurtų į kalėjimą. Bet del suomių baltagvardiečių liejamos didelės ašaros.

* * * *

Mūsų "patrijotai" Lietuvoje irgi nesnaudžia. Jie dabar darbuojasi Vilniuje. Atrodo, kad jie užsimoję visus gyventojus paversti lietuviais per vienus metus.

Ne lietuviai mokytojai, valdininkai ir kiti pareigūnai vejami lauk. Jei kuriuos palieka, tai su sąlyga, kad išsimokins lietuviškai kalbėti.

Pavardžių sulietuvinimas taipgi varomas visu smarkumu. Kai kur net broliai pasirenką skirtingas pavardes.

* * * *

Jeigu Lietuvos valdžia taip lietuvins ir Vilnių, kaip ji lietuvino Klaipėdos kraštą, tai ne kitokių rezultatų ir susilauks.

Pirmon vieton valdžia turėtų statyti žmonių būvio pagerinimą. Reikia tuojaus išdalinti bežemiams ir mažažemiams dvarus, parūpinti darbo bedarbiams.

Kai žmonės bus sotūs, tuomet pas juos bus didesnis Lietuvai pritarimas. O kai bus pritarimas, tai atsiras ir noras sulietuvėti.

Tačiau neturėtų būti varžomi ir tie, kurie nenorės būti lietuviais.

Kas, pavyzdžiui, atsitiktų, jie Suvienytų aVlstijų ar Kanados valdžia pradėtų persekioti lietuvius, reikalauti pakeisti pavardes, būtinai taipgi anglais ir panašiai? Lietuvos valdžia veikiausiai prieš tai protestuotų. Juk ji nori, kad emigrantai savo tautybės neišsižadėtų?

* * * *

Tautininkai įsivaizdina, jog visa tautos galia tautybėje. Tai didelė klaida. Gal nei viena valstybė neturi tiek daug įvairių tautų, kaip Sovietų Sąjunga. Tačiau tenai tautos labai gražiai sugyvena. Yra tokių tautų, kur kitataučių labai mažai, bet jos visai silpnos.

Tautos galia paeina nuo to, kaip ji tvarkosi, kaip ji žiūri į gyvenimą. Jeigu valstybė visus lygiai įvertina, gerbia, žmonės gražiai sugyvena, kyla kultūriniai ir ekonominiai bei politiniai.

Lietuva turėtų pažiūrėti į Lenkiją, kuri stengėsi sulenkinti visus kitataučius. Kur ji šiandien atsidūrė? Neišsilaikė nei kelių savaičių.

J. Y.

Sulietuvino *ST. JASILIONIS*

ANEKDOTAI APIE NASREDINĄ

Hoja Nasredinas priklauso nemirtingųjų charakterių galerijai pasaulinėje literatūroje. Dešimtys milijonų žmonių žino šį seną juokdarį kaipo vikrios išminties žmogų. Jį žino ir seni ir jauni, jį žino kapitolių filosofai ir tolimųjų kaimų valstiečiai. Jo vardas yra brangus ir artimas Turkijos, Irano, Arabijos, Uzbekistano, Georgijos, Azerbeidžano, Krymo, Kabardino, Balkarijos, Totorijos, Armenijos, Bulgarijos, Serbijos ir Grekijos žmonėms.

Kasgi negirdėjo Nasredino posakio: "Jei Mahometas neateis pas kalną, tai kalnas ateis pas Mahometą."

Yra legendinis tvirtinimas, kad septyni Grekijos miestai savinasi Homerą, teigiant būk Homeras esąs juose gimęs. Ir yra penkiolika miestų, kurie globoja Hoja Nasredino kapą.

Nemirtingas Hoja gyvena šeštąjį šimtmetį. Anekdotai, kurie rišasi su jo vardu, nėra suskaičiuoti. Ne viena laida surinktų Nasredino anekdotų nėra pilna, nes jis gražiausioj sveikatoj tebegyvena ir dar nelinkęs mirti. Naujos pasakos apie jo stebėtinus pasiekimus, apie jo ryžtingą žmoną ir nemirštantį mulą dar tebegimsta. Iš naujo ir iš naujo pasakoriai tebesako, kaip išmintingasis senis Hoja pajuokia dvasiškį ir valdininką.

Satyros žurnalas, įsikūręs Tiflize 1906 metais, tikslu kovoti prieš absoliutizmą, ignoranciją ir apšvietos trukdytojus, buvo pavadintas Nasredinu. Paskilbęs Azerbeidžano rašytojas D. Mamed-Kuli-Zade pasirašinėjo pseudonimu Nasredinas. Darbininkai Baku srityje 1923 metais per savo laikraštį "Baku Darbininkas" sudėjo pinigų įsigijimui orlaivio, kuris tarnautų apšvietos reikalams, ir davė jam vardą Nasredinas. Kai Turkijoj buvo priimtas lotyniškas alfabetas, tai Nasredino anekdotai buvo jiems pirmos skaitymų knygos.

Sovietų Sąjungoj, kur daug dėmesio kreipiama į žmonių kultūrinimą, kur kiekviena tautosakos pažiba yra įrekorduojama, Nasredino pasakos gauna žymią vietą. Štai keletas anekdotų apie jį.

Ne Prašykit, o Duokit

Sykį buvo beprigeriąs upėje mula (kunigas). Žmonės subėgo gelbėti jį.

— Duok savo ranką, duok mums savo ranką, — šaukė jie dvasiškiui. Bet mula, vieton duoti jiems savo ranką, atrodė visai beskęstąs.

— Kvailiai! — sušuko Nasredinas į subėgusius žmones. — Ar jūs nežinote kunigo pobūdžio? Kas girdėjo, kad kunigas ką nors duotų? Žinokite sykį ant visados, jūs besmegeniai: mula niekuomet niekam nieko neduoda. Jis tiktai ima. Žiūrėkit!

Tai taręs jis įbrido į upę ir sušuko:

— Mula, štai — imk mano ranką!

Ir bespringstąs vandeniu Dievo tarnas iškėlė savo ranką, kad paimti ranką Nasredino.

Vištukų Gedula

Kai lapė pavogė Nasredino vištą, tai jis paėmė juodą stūgą ir aprišo ja kiekvienam vištukui kaklą.

— Ką tai reiškia, Hoja? — klausinėjo jį kaimynai.

— Ramybės. Neužgaukit našlaičių. Jie dėvi gedulą dėl savo žuvusios motinos, — atsakė Nasredinas.

Ką Geras Mokytojas Turėtų Žinoti

Tamerlanas turėjo mylimą mulą. Kad padaryti savo mulą išmintingesniu, jis nesigailėjo išlaidų. Nasredinas apsiėmė mulą išmokyti gramatikos.

— Į dešimtį metų jis bus išmintingesnis už mūsų kunigą, — tvirtino Tamerlanui Nasredinas.

— Gerai, — atsakė mulo savininkas. — Aš tau duosiu šimtą auksinių į mėnesį už tavo darbą. Bet jei mulas neišmoks skaityti į dešimtį metų, aš nukirsiu tau galvą.

— Sutarta, — patvirtino Nasredinas.

Šią sutartį dagirdo kaimynai.

— Ir tu sutikai? — stebėjosi jie iš Nasredino. — Tu pražūvęs! Kasgi girdėjo, kad mulas išmoktų skaityti?

— Paikšai! — nusijuokė Nasredinas. — Ne kiekvienam yra proga gauti šimtą auksinų į mėnesį ir naudoti mulą. O kas dėl mano galvos, tai nėra ko lieti ašarų. Bėgyje dešimties metų vienas iš mūsų tikrai numirs — Tamerlanas, aš arba mulas.

Sustabdytos Peštynės

Naktį per Nasredino grįčiukės langą pasigirdo koks tai trukšmas. Nasredinas atsikėlė iš lovos patirti kame dalykas.

— Kam rūpintis apie kitų reikalus? Gulėk lovoje ir nekišk savo nosies, kur nepriklauso, — barė jį pati.

Bet Nasredinas neklausė pačios. Jis apsigaubė antklode ir išėjo lauk. Lauke rado besipešant du jaunuolius. Jis bandė juos perskirti. Bet kai jis prisiartino į juos, vienas jų staigiai nutraukė nuo Nasredino antklodę ir nubėgo tolyn, o kitas nusivijo pirmąjį.

Nasredinas pastovėjo kiek laiko lauke, laukdamas, kad jo žmona užmigtų. Paskui jis atsargiai įžengė į grįčią ir palengva įslinko į lovą. O jo pati nemiegojo.

— Kas tenai atsitiko? — paklausė ji.

— Miegok, miegok ramiai, — atsakė Hoja. — Nieko baisaus neatsitiko. Peštynės buvo už mūsų antklodę. Mes netekome antklodės, bet tuo būdu buvo sustabdytos peštynės.

Švarkui Pirmenybė

Nasredinas buvo pakviestas į vestuves. Jis nuvyko ten apsivilkęs nuplyšusiu švarku. Šeimininkas visai nekreipė dėmesio į Nasrediną ir pasodino jį paskiausioje vietoje.

Už savaitės pasitaikė tame pačiame kaime kitos vestuvės. Jis ir čia buvo pakviestas. Dabar jis pasiskolino iš kaimyno brangų švarką ir nuėjęs į vestuves atrodė ne prasčiau už kitus. Šičia šeimininkas priėmė jį kaipo garbės svečią, pasodino prie stalo garbingiausioj vietoj ir stengėsi visais būdais užganėdinti.

Kai valgis buvo paduotas į stalą, Nasredinas kyštelėjo švarko rankovę į bliūdą, tardamas:

— Valgyk, valgyk mano geras švarke. Ši garbė pritaikyta ne man, o tau!

Gelda Pagimdė Geldukę

Sykį Nasredinas pasiskolino iš kaimyno geldą. Už poros dienų jis sugrąžino kaimynui geldą ir mažą geldukę. Nustebintas kaimynas paklausė, ką tai reiškia?

— O, reikšmė maža. Tavoji gelda pagimdė geldukę, tai ir atnešiau.

Kaimynas apsidžiaugė ir padėkojo Nasredinui, o geldą su gelduke nunešė savo žmonai.

Kitą dieną Nasredinas atėjo pasiskolinti katilo. Kaimynas maloniai paskolino.

Praėjo savaitė ir mėnuo, o Nasredinas katilo negrąžina. Nuėjo kaimynas pasiteirauti.

— Kodėl negrąžini mums katilo Hoja? Jis mums reikalingas.

— O, varge, varge, — gailestinga mina sudejavo Nasredinas. — Tavo katilas jau ilsisi ramybėje . . . Jis numirė.

— Kaip tai numirė? — sušuko kaimynas.

— Labai paprastai. Numirė. — jau bus dvi savaiti.

— Tu pasiutai! Tu senas šunie! Kas gi visoje žemėje kada girdėjo, kad negyvas daiktas numirtų?

— Stebiuos, kaimyne, tavo skeptiškumu, — švelniai kalbėjo Nasredinas. — Tu lengvai įtikėjai, kad gelda pagimdė geldukę, tai kodėl tu negali įtikėti, kad katilas numirė?

Stebūklingas Išsigelbėjimas

Sykį Nasredino žmona balkono išorėj pakabino vyro švarką. Naktį, kai Nasredinas pabudo ir pažvelgė pro langą, jam atrodė, kad ten žmogaus beesama.

— Kas tai galėtų būti? — pamanė Hoja. — Ei, kas ten? Ko norite?

Bet kabąs švarkas nieko neatsakė. Manydamas, kad ten bus vagis ir dar toks išdidus, Nasredinas pasiryžo pamokinti jį. Jis ant greitųjų pačiupo nuo sienos šautuvą ir pašovė į švarką. Paskui ramiai sau atsigulė ir užmigo.

Ryte jis ir vėl pamatė nakties svečią toje pačioje vietoje. Nustebintas jis prisiartino ir pamatė, kad tai ne žmogaus būta, bet jo švarkas kabo sušaudytas. Suskaičiavo padarytas švarke skyles, jis pakėlė rankas į dangų ir sušuko:

— Dėkoju tau, viešpatie Allah, už stebūklingą išgelbėjimą. Juk aš išlikau gyvas, sakysime, tik per plauką, nes jeigu aš pats būčiau buvęs tame švarke, dabar jau būčiau negyvas.

Užpelnytas Titulas

Kai Nasredinui prapuolė mulas, tai jis kiekvieną žmogų klausinėjo, ar nematė. Vienas kaimynų, norėdamas pajuokti, tarė:

— Mačiau tavo mulą mieste, kur jis patapo teisėju.

— Labai galimas daiktas, — atsiliepė Nasredinas. — Mano mulas visuomet lankydavo pamokas, kurias aš teikiau vaikams. O kas dėl jo proto, tai pastebėjau jį turint nei kiek nemažiau supratimo, kaip kad mūs teisėjas.

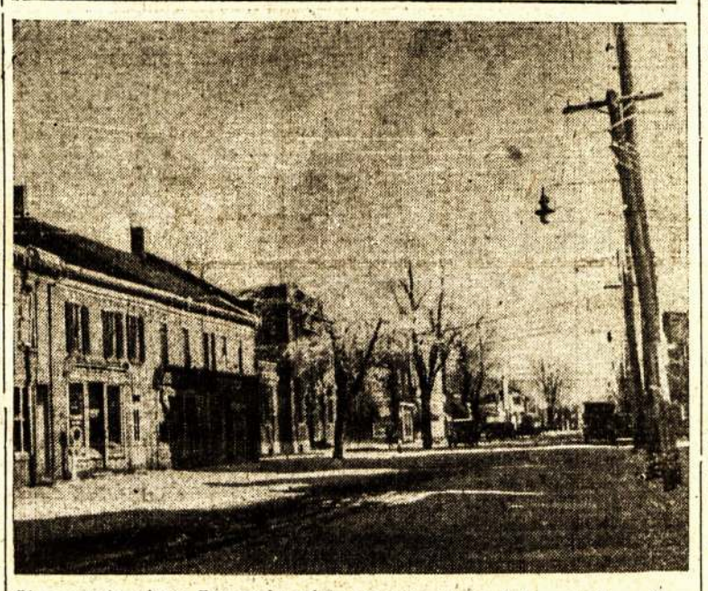

Čia matote vieną Iroquois miestelio gatvę. Jeigu Suvienytų Valstijų ir Kanados valdžios susitars Švento Lauryno upę paversti jūros laivų keliu, šiam miestukui teks visam nusikelti toliau, nes šią vietą apsems van duo iki 15 pėdų gilumo.

Tinkama Proga

Nežiūrint, kad Nasredinas buvo biedniausias žmogus kaime, vieną kartą į jo grįčiukę atėjo vagis.

— Tu turi sugauti tą vagį, — šnabždėjo Nasredinui žmona.

— Dėl Dievo meilės, būk rami, — atsakė jis. — Gal jis suras pas mus ką nors tokio, kad mes galėtume nuo jo paprašyti.

Kelionės Patyrimai

Nasredinas su sūnum iškeliavo į miestą. Sūnų užsodino ant mulo, o pats ėjo šale jo. Praeivis pamatęs tai, sušuko:

— Tai, tai . . . Tu žiūrėk į mūs jaunuolius. Pats raitas joja, o senas mokytas ir gerbiamas tėvas pėsčias eina.

Išgirdęs tai sūnus, atsikreipė į tėvą:

— Ar aš nesakiau, tėve? Nebūk užsispyrėlis, sėsk ant mulo.

Tėvas užsėdo ant mulo, o sūnus eina pėsčias.

— Tai, tai . . . — pastebėjo kitas praeivis. — Diktas vyras sėdi ant mulo, o tas biednas sudžiūvęs bernelis priverstas pėsčias eiti.

Tėvas dabar pasodino sūnų pryšakyje savęs ir abudu joja. Prijoję keletą žiopsotojų, vėl išgirdo pastabas:

— Žiūrėkite, kokie begailestingi žmonės. Kaip jie abu gali joti ant mulo tokią tolimą kelionę!

Įpykęs Hoja tokiomis pastabomis, nulipo nuo mulo ir nukėlė sūnų. Eina abu pėsti ir genasi mulą. Sutinka daugiau žmonių.

— Ot, kvailiai! — šie sušunka. — Mulas be jokio krovinio eina sau visu smarkumu, o jiedu vos besivelką iš paskos tokioj kaitroj. Tai dar yra pasaulyje kvailių!

Nasredinas tai išgirdęs, tarė:

— Tai, tai . . . Aš abejoju ar bent vienas žmogus galėtų būti neužkliudytas piktais liežuviais.

Nuogo Vergo Vertė

Nasredinui pasitaikė būti pirtyje su Tamerlanu. Tamerlanas sumanė pajuokti Hoją.

— Klausyk, Hoja, įsivaizduok, kad aš esu vergas. Dabar, pasakyk tu man, kiek aš būčiau verta?

Nasredinas pažvelgė į luošą Tamerlaną ir atsakė:

— Manau, esi vertas penkiasdešimt auksinių.

— Naivas žmogau! — sušuko Tamerlanas. — Šis mano vienas diržas kainuoja penkiasdešimt auksinių.

— Kad pareikšti tau visą tiesą, tai tik tavo diržą aš ir tekainuoju, — atsakė Nasredinas.

Būk Kur Nori, Tik Ne Viduj

— Kai numirėlis būna nešamas, tai kur lydėtojas turėtų būti — prieš grabą ar paskui grabą? — teiravosi žmogus pas Nasrediną.

— Būk kur nori, nedaro skirtumo. Tik nebūk viduj, — atsakė Hoja.

Jis Neturi Laiko Rašyti į Bagdadą

Atėjo pas Hoją draugas ir tarė:

— Parašyk man laišką, aš noriu nusiųst jį savo draugui į Bagdadą.

— Dėl dievo meilės, netrukdyk manęs. Aš neturiu laiko keliaut į Bagdadą, — atsakė jis eidamas iš grįčios.

Jo draugas nustebintas pasivijo ir pareiškė:

— Bet mano brangus, juk tu neturi keliaut į Bagdadą, jei parašyti man laišką?

— Tai tu negali suprasti? — pastebėjo Hoja. — Mano rankraštis neįskaitomas; tik aš pats tegaliu jį perskaityti. Todėl ir yra priežastis, kad laiško turinį aš pats turiu atidengti, aš pats turiu eiti ten, kur mano rašytas laiškas yra siunčiamas.

Jei Barnis Ne Dėl Metų — Susitaikys

Atbėgo susijaudinęs Nasredino kaimynas:

— O, maldauju, ateik pagalbon. Mano žmona sukėlė su mano seseria didžiausį barnį. Jos užsismaugs viena kitą mirtinai. Numalšink jas. Sumanyk kokį nors būdą — aš jau negaliu!

— Ar jos sukėlė barnį dėl savo metų? — užklausė Hoja.

— Ne, jos ne dėl metų barasi.

— Jei ne, tai nėra ko rūpintis. Eik namo ir rasi jas jau susitaikiusias, — patarė Nasredinas kaimynui.

(Tiesa)

ANGLIJA REMIA SUOMIJOS BALTAGVARDIEČIUS

LONDON. — Anglijos siunčiama karo parama Helsinkio Suomijai greitai sieks tokio laipsnio, kaip andai siųstoji Vokietijos ir Italijos parama generolui Frankui prieš Ispanijos respubliką, — rašo N. Y. Times korespondentas.

S. STEPNIAK

NAMELS ANT VOLGOS

(APYSAKA IŠ CARINĖS RUSIJOS LAIKŲ)

(Tąsa)

To pasakymo buvo gana, — jis tuojau sutiko. Kodėl ištikro nepasilikti kelioms dienoms su ta mergaite ir nepabandyti ją patraukti į savo eiles. Taip, jis pats norėjo išaiškinti savo užsibuvimą.

Jis apsigyveno fligelyje ir pirmąsias tris dienas buvo labai laimingas. Valgant Vladimir kalbėdavo su motina apie sūnų, primindamas visas smulkmenas iš Peterburgo gyvenimo. Paskui jis eidavo pas save ir skaitydavo, kas tik pakliūdavo į rankas, o daugiausia klausydavo ar nepasigirs ant takelio pažįstami lengvūs žingsniai. Katrė pirmąją dieną labai nerymavo dėlei jo. Ji kelis kartus užbėgo pas jį ant valandėlės, it norėdama persitikrinti — ar jis sveikas, ar neišvežė jį žandarai per dumtraukį. Paskui ji nurimo ir užeidavo pas Vladimirą taip sau, kartais atsinešdavo su savim siuvinį ir tuomet užsisėdėdavo ilgai. Ji priprato prie kaimo gyvenimo, ir kaip tik sužinojo, kad Vladimir draugauja su jos broliu, liovėsi jo bijojusi ir buvo su juo it gera pažįstama. Jie daug kalbėjo apie brolį. Vladimirui daug nereikėjo sukti galvos, kas kalbėti su ja apie tą dalyką. Mergaitei jis galėjo pasakoti apie brolio gyvenimą, kuris abiems buvo bendras ir kurį jis gerai žinojo: apie jo pažiūras, persitikrinimus ir veikimą, — prie motinos apie daug ką reikėjo nutylėti. Paskui nejučiomis prasidėdavo šneka apie pačią mergaitę.

— Mes laibai draugavome su Jonu ir stebiuos, kaip jis man apie tamstą niekuomet nekalbėjo?

— Ką jis galėjo kalbėti apie mane, — pasakė mergaitė. — Jis žinojo, kad iš manęs niekas neišeis.

— Tai yra, jis taip manė, — pataisė Vladimir. — Aš esu persitikrinęs, kad giminės visai nemoka branginti vienas kito.

— Tamsta manai? — paklausė mergaitė, žiūrėdama į jį meiliomis akimis. — Aš manau, kad Jonutis labai gerai mane žino. Aš beveik ant jo rankų išaugau. Mirus tėvui, aš visai maža pasilikau. Ką Jonutis apie mane manė — tas teisybė.

— Jei tamsta taip manai ir kalbi, vadinas, tamsta pati savęs nepažįsti. Pagalvok pati: ką tamsta padarei man, svetimam, nepažįstamam žmogui. Čia apie tamstą skursta ir kenčia liaudis, — tamsta ją pažįsti, ir aš esu persitikrinęs, kad tamsta ją myli ir nori jai pagelbėti.

— Taip, aš tankiai einu į kaimą ir myliu čionykščią liaudį, tas tiesa. Tamsta nemanyk, kad mes su mama tiktai apie save rūpinamės. Kiek išgalime, padedame liaudžiai, — pridūrė mergaitė nuleidusi akis.

— Ak, meldžiamoji, nekalbėk man apie labdarybę! Argi tai pagelba? Tai tik trupiniai nuo sočių stalo!

— Kasgi reikia daryti? Atiduoti visus turtus vargšams, kaip Kristus pasakė? — paklausė mergaitė be ironijos.

— Gali ir išdalinti, jei yra noras! — Tas ne taip sunku. Tiktai maža ir to ir ne tame dalykas.

— Kame gi? — paklausė Katrė, įsmeigusi nustebusias akis į jaunikaitį.

Vladimir pažiūrėjo į mergaitę ir jo plikos akys užsidegė.

— Reikia išsižadėti savęs, — pasakė tvirtai Vladimir. — Dieną ir naktį mintys turi būti atkreiptos į nuskriaustuosius. Gyvastį už juos atiduoti. Tas ir bus meilė, tas bus pagelba!

Jis kalbėjo apie liaudį, apie jos vargus ir kančias, apie jos teises ir ateitį. Kalbėjo jis gerai, užsidegęs. Jis mokėjo užinteresuoti. Jauna mergaitė niekuomet tokių kalbų negirdėjo. Brolis ir išreikšdavo tokias mintis, bet pas jį išeidavo sausai, it pamokslas; gal todėl, kad mergaitė laikė jį už mokytoją. Šis, iškritęs iš dangaus nežinomasis atidarė jai duris į kaszin kokį nauja, stebuklingą pasaulį. Jo kalba nedavė jai ramumo, bet ir užganėdinimo nedavė. Kalboje kaszin kas buvo nepilnas, nepasakytas lig galo; ji stengėsi pergalėti savo neramumą, bet negalėjo. Darbas iškrito jai iš rankų. Veidas paraudo. Užtraukus kvapą, ji klausė.

— Kas neatiduotų gyvybės, kad tik visi žmonės būtų laimingi! — pasakė Katrė susimąsčiusi, kuomet Vladimir nutilo.

— Ką gi, kelias aiškus. Mes nepamatysime rojaus, bet mes einame į jį. Atsisveikink su namais ir šeimyna ir eik pas mus ,eik prie brolių.

Mergaitė papurtė galvą.

— Ne, aš neisiu pas jus. Aš nenoriu kraujo.

— Mes šaukiame žmones ne kraują lieti, mes tik šaukiame juos pasiaukuoti. Ne mūsų kaltė, kad pasaulyje nieko negalima išgauti be kančių.

— Ne, ne tas, ir niekuomet aš neisiu su jumis. Mano nuomone — visa teisybė Evangelijoje. Reikia, kad visi žmonės paliktų tokie, kaip mokė Kristus, tuomet visiems pasaulyje bus gerai, visi pradės gyventi kaip broliai, visai tuomet nereikės mušties ir užmušinėti. Mątai tamsta, mes niekuomet nesutiksime, — užbaigė mergaitė, pasilenkdama prie darbo.

Juos pašaukė vakarieniauti.

Sekančiose dienose Vladimir vėl užvesdavo kalbą, bet sutiko tokį atkaklų pasipriešinimą, kokio visai nelaukė. Katrė nuo tų kalbų ir neberymaudavo, tartum Vladimiro žodžiai ir grožės nebeturėjo. Jos prieštaravimai pasidarė tvirtesni. Ji neperdaug buvo gamtos apdovanota, — jos mintys veikė pamažu ir sunkiai, bet ji galvojo rimtai ir neveidmainingai, apsvarstydavo mintį iki galo ir tuomi jau laikėsi savo nuomonių. Ji, matyti, viską rimtai apsvarstė, ką girdėjo iš svečio, net jo terminologiją pasisavino, — dabar ji tvirtai laikėsi už savo.

— Mūsų keliai skyrėsi, — pasakė mergaitė, bet jau nepridūrė "ir niekad nesueisime." Dabar ir pačiam Vladimirui toks pasakymas išrodytų visai nereikalingas. Tas priešginiavimas, kurį jis manė greitai ir lengvai pergalėti, iš pradžios erzino jauną revoliucijonierių. Jis nebetikėjo į mergaitę, kuri iš pirmojo pamatymo jį taip labai nustebino, Vladimir turėjo nurimti. Tik dabar jį kažin kas dar labiau traukė prie mergaitės. Jaunikaitis buvo nerviškas ir greitai suprato, kad toji mergaitė turi stiprią ir ramią pajiegą, kokios jis neturėjo. Lengvai užsidegąs Vladimiro entuziazmas pradėjo išsilieti į naujas formas. Jų padėjimas labai persikeitė. Dabar ulbė jis, bet Katrė pradėdavo politišką kalbą. Jis tų kalbų šalindavos. Kam ginčytis? Vladimir nebeturėjo vilties pertikrinti mergaitę. Jo įsitikėjimas pražūvo. Jis nuliūdo. Kartais tylėdavo.

— Kas su tamsta? — paklausė sykį Katrė, patėmijusi jame permainą. — Tamsta esi nesveikas?

— Ne, aš esu visai sveikas. O ką?

— Kodel tamsta toks . . .

— Koks? Surūgęs?

— Na, taip, surūgęs.

— Kartais tas su manim atsitinka.

Ilgos jų kalbos ir ta atmosfera, kokioje jie praleido kelias dienas, labai juos suartino.

Kelias minutes abu tylėjo. Katrė patraukė prie savęs lempą, kad šviesiau matyti siuvinį.

— Ką tamsta čia išsiuvinėji?

— Taip sau; auklei. Aš maniau, kad tokie žmonės, kaip tamsta, neturi žinoti nieko tokio . . . kaip čia pasakius . . . nuliudimo. Tamsta visuomet turi būti linksmas.

— Taip?

— Tamstos toks darbas. Tamsta esi toks drąsus, stiprus.

— Aš stiprus? Ne! Tamsta esi stipri. Atvažiuok pas mus į Peterburgą, ten pamatysi labai stiprius žmones. Aš esu stiprus tik tuomet, kuomet ant manęs nusileidžia dvasia šventa. Dabar ji nuo manes atsitraukė.

Katrė nustebusiai žiūrėjo į Vladimirą.

(Versk)

Lietuvoje

NAUJU PASTATU PADIDINTA ALYTAUS SANATORIJA

Alytus. — Kalėdų antrą dieną Alytuj buvo atidarytas naujas pastatas kovai su tuberkuliozę draugijos Alytaus skyriaus sanatorijoje. Be naujojo centrinio pastato, sanatorija turi dvi dideles medines vilas "Gražina" ir "Birutė" ir 6 namelius, kur vasaros metu gyvena ligoniai. Žiemą Alytaus sanatorijoj yra 150 lovų, o vasaros metu iki 230. Tai yra moderniausia Lietuvoje sanatorija. Alytaus šilelis, kuriame sanatorija randasi, yra skaitoma geriausia sanatorijoms vieta, nes visiškai izoliuota nuo miesto ir nepaprastai sausas.

DIDELI ŠALČIAI, BET MAŽAI SNIEGO

Kaunas. — Nuo gruodžio 10 d. prasidėję šalčiai didėjo ik pat Naujų Metų ir sausio 1-2 d. pasiekė kaikuriose vietose ikšiolinį rekordą: Kaune—20, Vilnij—27 laipsnius žemiau nulio. Sniego iki šiol buvo nedaug. Tik nuo sausio 2-3 d. šaltis atleido. bet labai giliai prisnigo. Spėjama šiemet būsiant gilios ir šaltos žiemos.

Į MASKVĄ IŠVYKO LIETUVOS DAININININKAI

Kaunas. — Į Maskvą yra išvykę gastroliuoti Lietuvos Valst. Operos solistai A. Kučingis ir A. Staškevičiutė. Maskvos "Izvestija" praneša, kad gruodžio 28 d. VOKS įvyko artistams pagerbti pobūvis, kuriame dalyvavo Lietuvos atstovybės nariai ir atsakingieji sovietų NKSA ir VOKS darbuotojai, jų spauda, rašytojai, kompozitoriai ir dailininkai.

Pobūvyje buvo koncertas, kuriame pasirodė abu svečiai gastrolieriai, išpildę eilę lietuvių liaudies dainų ir klasikų kurinių; artistai visų dalyvavusių buvę labai šiltai sutikti. Jiems numatytos gastrolės Maskvos operoj, taip pat įdainuosią lietuviškų meliodijų į plokšteles ir dainuosią per radio.

KAIP VOKIEČIAI PARSIGABENA ŽĄSIS IŠ LIETUVOS

Klaipėda. — Klaipėdiškiai kitąkart juokdavosi iš tilžiškių, kad jie ant žąsų puolą, kaip katinai. Dabar ir klaipėdiškiams galima pritaikinti toks pat posakis. Jie ne tik puola ant žąsų "kaip katinai," bet dar išsigudrino savo muitininkus prigauti. Eidami į Lietuvos pusę su maisto kortelėmis, jie atsineša anties galvą, čia nusiperka žąsį, jai prisiūva anties galvą ir jau nešasi atgal į Klaipėdos kraštą, kaip "antį." Mat Vokietijos muitų taisyklėse antis yra leidžiama įsigabenti be muito. Žąsis yra nepalyginamai didesnė ir riebesnė už antį, tai po anties galva jie parsigabena ne tik visą žąsį, bet ir jos taukus.

Likviduota Vilniui Vaduoti Sąjunga

Kaunas. — Su buvusios Vilniui Vaduoti Sąjungos vadovybe ir likvidacine komisija susitarus, likęs VVS turtas perduodamas Vilniaus Geležiniam Fondui, kaip buvusiam ir tebeekzistuojančiam VVS daliniui, kurs naujais įstatymais veikia savarankiškai.

Yra kilęs sumanymas, kad visi buv. Vilniui Vaduoti Sąjungos nariai, norį įamžinti savo dalyvavimą Sąjungoje, turės nuvykti į Vilnių ir ten pasirašyti padėtoje Gedimino kalne knygoje, kuri atidaroma vasario 16 d.

Vietoj buvusios Vilniui Vaduoti Sąjungos dabar suorganizuota nauja draugija ir pavadinta Vilniaus Geležinio Fondo dr-ja.

Fondas nuo šiol veikia kaip savaranki draugija. Jos tikslas apibrėžtas taip: medžiagiškai remti ir stiprinti lietuvių tautinę kultūrą į Vilniaus krašte. Fondo komiteto prezidiumas išrinktas sekamas: pirm. prof. F. Kemėžis, vicepirm. P. Brazaitis, ižd. A. Kupcikevičius, sekret. J. Kalnėnas ir nariai prof. M. Biržiška, adv. R. Skipitis, J. Papečkys, M. Kubiliutė ir inž. B Sližys.

Vilniaus Krašto Gyventojai Kratosi Lenkų Mokytojų

Vilnius. — Nors lenkų mokyklos per 19 metų labai didelės įtakos padarė į Vilniaus krašto jaunuomenę, jos išauklėjimą ir pačius gyventojus, tačiau daug kur mokinių tėvai, pasirodo, nelaukdami, kol naujoji valdžia įves naują tvarką, išprašė lenkus mokytojus iš mokyklų ir pasiuntė juos ten, iš kur atvykę, o patys pasikvietė lietuvius mokytojus. Pavyzdžiui, Švenčionėlių apskrityje iš 90 lenkų mokytojų liko tik apie 30. Net labai sulenkintose vietose tėvai išprašė iš mokyklų lenkus mokytojus.

Nustatyta, kad prie lenkų valdinėse pradžios mokyklose dirbo 1027 ir privatinėse 300 mokytojų, pačiame Vilniaus mieste dirbo 450 mokytojų valdinėse ir apie 300 privatinėse. Apie 60 —70 nuošimčių tų mokytojų buvo atkelti iš buvusios Lenkijos gilumos. Daug kur provincijoje buvo tokių mokyklų, kur vienas mokytojas turėjo po 100 ir daugiau mokinių, taigi dirbo dviem pakaitomis arba padieniui, tad nenuostabu, kad mokiniai vieną skyrių tegalėdavo baigti vos per kelis metus.

Mokyklų patalpos net pačiame Vilniuje labai prastos, apie mokyklas provincijoje negalima ir kalbėti. Lenkų valdžia mokyklų statyba nesirūpino, remonto nedarė ir patiems mokytojams algos mokėjo tik pradedant nuo 130 zlotų, ir ilgą laiką ištarnavęs mokytojas išlaikęs visus egzaminus tegaudavo algos, kiek gauna Lietuvoje žemiausios kategorijos tarnautojas. Suprantama, kad prie tokios tvarkos, mokykla Vilniaus krašte turėjo žemai stovėti.

VILNIUJE

Vilnius. — "Lietūkis" perėmė didžiulį linų fabriką Naujojoj Vilnioj. Ligi šiol tame fabrike dirbo 200 darbininkų, dabar fabrikas žymiai padidinamas.

Šiomis dienomis Vilniuje pradeda darbą faneros fabrikas, kurs yra didžiausias visame Pabaltyje.

Nuo Naujų Metų Vilniuje pradėjo veikti trys nauji bankai: vienas lietuvių, 1 lenkų ir 1 žydų .

Nuo Naujųjų Metų Vilniuje pradėjo kursuoti nauji gražūs autobusai, atgabenti iš Kauno.

Kaunas. — "Lietūkis" nesenai įsteigė stipendijų fondą paremti kooperaciją studijuojančią jaunuomenę. Pradžioje buvo paskirtos 4 stipendijos po vieną tūkstantį litų Vytauto Didž. Universiteto studentams ir 4 stipendijos po 600 lt. prekybos mokyklų mokiniams Kauno, Panevėžio ir Šiaulių prekybos mokyklose. Stipendijos yra metinės.

SKAITYKIT ir PLATINKIT LIAUDIES BALSĄ!

Lietuvos Totoriai ir Jų Istorija

Kaunas. — Kauno totorių imamas Chaleckis apie Lietuvos totorius suteikė tokių faktų: Totorius Lietuvoje įkurdinęs Vytautas Didysis Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino ir Minsko žemėse. Totoriai su lietuviais pirmiausia susidūrę kovos lauke, kur vieni kitiems nenusileido narsumu: Vieni kitiems buvo priešai, bet garbingi ir narsūs priešai. Iš kovos lauko jie išėjo draugais ir vėliau į kovos lauką grįžo prieš bendrą lietuvių priešą. O didesnio draugiškumo negali būti už tą, kurs gimsta kovos lauke.

Lietuvos totoriai skiriąsis nuo Krymo ir kitų kraštų totorių ir savo būdu ir papročiais ir iš senovės dokumentuose jie vadinami "Lietuvos totoriais." Šio titulo jiems net rusų caras neatėmė.

Lietuvoje iki šiol buvo apie tūkstantį totorių, iš kurių Kaune yra 100. Kiek totorių yra atgautame Vilniaus krašte, dar nežinia. Vilniuje yra 250 totorių ir čia gyvena visos Lietuvos totorių, mahometonų tikybos galva —muftis. Didesnioji totorių dalis atiteko Sovietų Rusijai.

Lietuvoje totoriai turi 6 mačetes: tris Vilniaus krašte ir 1 Kaune, 1 Butrimonyse ir 1 Vinkšnupiuose, Suvalkų krašte. Savo kalbos, nei rašto totoriai nebemoka, kalbasi, susirašinėja lietuviškai ir laikraščius skaito lietuviškus.

Carų Rusijos laikais totorių oficialioji kalba tebebuvusi gudiškoji, kurios jie buvę įpratę Lietuvos Didž. Kunigaikščio dvare.

JAU IŠBANDYTI IŠ ŠKODOS PIRKTI GARVEŽIAI

Kaunas. — Jau išbandyti visi nupirktieji Škodos fabrikuose 6 greitieji garvežiai, skirti greitiesiems traukiniams vežti Lietuvoje. Bandomasis traukinys iš Kauno į Virbalių buvo paleistas 130 kilometrų per valandą greičiu ir kelionę atliko puikiausiai. Susisiekimo Ministerijos buvo susitarta mokėti Škodai už garvežius anglų svarais, kas užsakymo metu reiškė po 240,000 litų užgarvežį. Tačiau anglų svarui nukritus, o litui pasilikus pastoviam, už garvežius bereikėjo mokėti tik po 176,000 litų.

IŠ TEISMO SALĖS

Piemenys Užmušė Vyrą

Į kaltinamųjų suolą buvo pasodinta visa Rinkevičių šeima: tėvas, motina ir du nepilnamečiai sūnūs.

Rinkevičiai gyvena Armoniškių kaime Garliavos valsčiuje.

Pernai gegužės 12 d. per Rinkevičių lauką be kelio važiavo jų kaimynas Kostas Černavičius. Černavičius be kelio važiavęs ir per Markausko lauką, tai Markausko sūnus, apie 18 metų amžiaus, Černevičiui užstojo kelią, bet Černevičius pagrąsinęs botagu "piemeniui" ir tas pabėgo tolyn. Tuo pačiu metu Černevičių puolė Viktoras Rinkevičius su mažu savo broliu Bronium, į talką atbėgo senis Rinkevičius su žmona ir visi penki puolė Černevičių apsiginklavę kastuvais, pagaliais, plytkraščiais ir kt.

Černevičius gynės, bet vienas prieš visus neatsilaikė ir buvo vietoje užmuštas.

Tai visi keturi Rinkevičiai ir jų kaimynas Teofilis Markauskas buvo patraukti tieson. Byla sprendžiant visas kaltinamasis suolas verkė ašarojo, prašė pasigailėti, gynės esą nekalti, gynęsis Černevičiaus užpulti.

Apygardos teismas pripažino kaltais Viktorą Rinkevičių ir Teofilį Markauską ir nubaudė po šešerius metus sunkiųjų darbų kalėjimo. Be to, užmuštojo Černevičiaus našlei ir jos keturiems našlaičiams vaikams iš nubaustųjų tėvų atiteisė po 30 litų kiekvienam arba iš viso po 150 litų mėn.; našlei turės mokėti kol ji gyvens arba ištekės, o vaikams — kol jie sukaks po 18 metų amžiaus.

Nubaustiesiems Rinkevičiui ir Markauskui, kaip nepilnamečiams, teismas trečdalį bausmės numušė ir įskaitė po kelis mėnesius iškalėtus ligi teismo. Kitus kaltinamuosius teismas išteisino.

•

Damos Su Kamelijomis Prie Teismo Stalo

Aną dieną Kauno apylinkės teisme buvo sprendžiama viena baudž. byla, kurioje stojo trys damos: kaltintoja, kaltinamoji ir liudytoja.

Visos trys damos aukštas vietas užimančių vyrų žmonos, karakuliniais paltais ir madniomis skrybėlaitėmis pasipuošusios dažnai pasirodo Kauno kavinėse, vasarą visą sezoną ilsisi Palangoj, o šiaipjau gražaus laiko turėdamos viena antrą ir kitus savo pažįstamus apkalbinėja. Del tų apkalbinėjimų ir ši byla kilo.

Viena ponia sako savo draugei, kad toji ir toji esanti dama su kamelijomis, ar net dar toliau . . . Ji, girdi, su kiekvienu . . . ir t.t.

Kadangi toji ponia, kuriai apie tai buvo pasakojama buvo draugė ir su apkalbamąja, tai tuojau atreferavo apkalbamajai.

Apkalbamoji pasijautė didžiai įžeista, o, be to, būdama tikra, kad apkalbėtoja skelbiamų faktų neįrodys, pakalbėtoją patraukė tieson.

Kaltinamoji dama prie teismo stalo stovėdama didžiai varžėsi, jai nepatogu buvo dar sykį pakartoti gandus apie savo draugę, užsiginti vėl nėra kaip, tai pradėjo švelninti, sako, ponas teisėjas, aš nieko bloga apie savo draugę nemaniau, sakiau tik, kad ji įdomi moteris, turi daug garbintojų, mėgsta paflirtuoti ir t.t.

Kaltinimas atsako: — Ne, gerbiamoji, tamsta pasakei konkrečiai ir aiškiai, prilyginai . . . na, žinai, ką pasakei, apšmeižei, tai ir atsakyk už savo žodžius. kitą sykį žinok, kad žodis išskrenda žvirbliu, grįžta jaučiu . . .

Apylinkės teismas kaltinamąją pripažino kalta ir nubaudė dviem savaitėm kalėjimo, bet nuo bausmės lygtinai atleido.

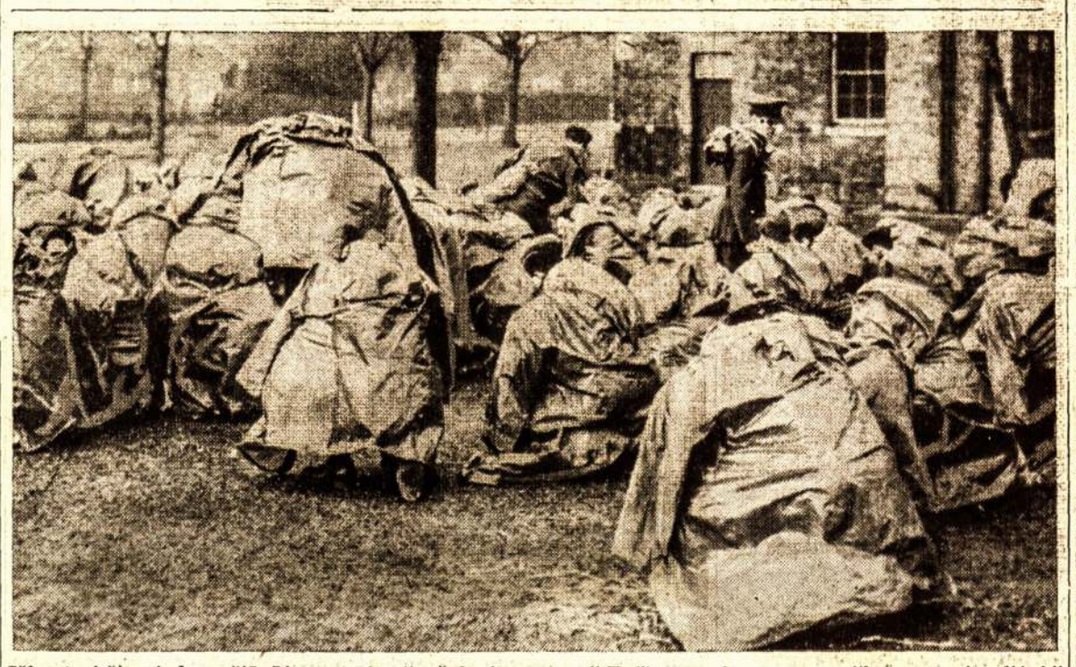

Iškarto į šį vaizdą pažiūrėjus atrodo, kad tai Helsinkio Dramos Draugijos perstatymas, vaizduojąs "sušalusius rusus." Tačiau ne rusai, o Anglijos kareiviai, apsirengę antidujiniais ploščiais, laike manevrų "kur nors Anglijoj." Šitie drabužiai apsaugą kareivius nuo dujų.

Ji visai negalėjo suprasti jo psichikos, — ko ji negalėdavo suprasti, tas į ją ir įtekmės neturėdavo. Mergaitė nusprendė, kad svetys serga ir geriausia eiti jam anksčiau gulti. Ji atsikėlė ir norėjo išeiti. Ant Vladimiro veido pasirodė kūdikiškas ir atviras nusivilymas. Mergaitė tą užtėmijo ir vėl atsisėdo. Kad užimti Vladimirą, mergaitė pradėjo pasakoti visokius niekniekius, — jis klausė pasipūtęs.

Dabar ji buvo labiau panaši į tvirtą ramų vyrą, o jis į įspūdingą, nervišką moterį.

Ant rytojaus —buvo savaitės galas, — Katrė po pietų išsirengė eiti į kaimą ir paprašė svetį palydėti ją.

Vladimir žinojo, kad tai pavojinga — atsisakė. Kuomet mergaitė išėjo, jam pasidarė taip ilgu, taip gaila, — kad jis nėjo drauge su Katre, — taip labai norėjosi būti su ja.

— Argi tai? . . . — žybtelėjo Vladimiro galvoje mintis.

Jis neišdrįso pats sau atvirai pasakyti netikėtą dasiprotėjimą.

— Ne, niekis! — nusprendė Vladimir, papurtęs galvą. — Susigyvenau, pripratau. Jau perilgai aš čia užsisėdėjau !

Jis nusprendė ant rytojaus išvažiuoti.

Vakare, ką paprastai niekuomet nedarydavo, jis nuėjo į rūmą pas šeimyninkę praleisti su ja vakarą ir atsisveikinti. Bet išeidamas gulti jis nieko nepasakė. Katrė buvo taip meili ir šeimyninkė taip maloni; jis nusprendė atidėti išvažiavimą vienai dienai.

— Bus mažiau pavojaus, — teisinosi jis prieš save. — Poryt sekmadienis, šventomis dienomis visuomet mažiau prižiūri.

Jis ilgai negalėjo užmigti. Rytą atsikėlė vėlai.

V.

Šeimyninkes jis atrado valgomajame kambaryje ir iš jų veidų tuojau suprato, kad jos apie kažin ką karštai ginčijosi. Ant stalo gulėjo atviras laiškas, parašytas stambiomis ir aiškiomis raidėmis.

— Šit nuo Pavlo Aleksandrovičio laiškas atėjo — pratarė Prozorovienė. — Bus ant pietų. Jis pas mus visas šventes praleidžia.

Vladimir pažingeidavo, kas tas toks Pavl Aleksandrovič, kurio jis nepažinojo.

— Krutikov,—atsakė senutė.—Jis ypatingų dalykų valdininkas prie gubernatoriaus. Puikus jaunas žmogus, jo laukia gera ateitis. Geresnės partijos mano Katriutei ir nereikia.

Ant Vladimiro veido pasirodė nusistebėjimas.

Prozorovienė ilgai skaitliavo sužieduotinio padorumus, — Vladimir truputį atsigavo.

Vladimirui it peiliu įdūrė į širdį. Jo veidas išsitempė. Katrė turi sužieduotinį ir dar valdininką! Jis visai to nelaukė.

— Jis mano sužieduotinis, — pridūrė Katrė, nuleidusi akis.

— Kas man darbo, — pasakė jis sau, patraukęs pečius.

— Tamstoms turbūt bus reikalingas fligelis, — pasakė Vladimir. — Aš dar vakar norėjau pasakyti tamstoms, kad manau išvažiuoti. Širdingai dėkoju už tamstų širdingumą.

— Visai nėra reikalo tamstai išvažiuoti, — pertraukė Katrė, išaiškinusi sau Vladimiro nusprendimą kitaip. — Tamsta visai gali įtikėti Pavlui Aleksandrovičiui, nors ir valdininkas. Aš noriu, kad tamsta su juo pasipažintum . . . Jis geras . . .

— Neabejoju, jei jis yra tamstos sužieduotinis, — atsakė Vladimir, žiūrėdamas mergaitei į akis. — Bet ištikro man jau reikia išvažiuoti, aš labai tamstų melsčiau . . .

— Niekis . . . Tamsta pasiliksi, aš meldžiu, — prikalbinėjo Katrė. — Aš užpyksiu, jei tamsta išvažiuosi.

— Vladimir Petrovič, pasilik, — pridūrė Prozorovienė. — Kaip taip, imti iš karto ir išvažiuoti, ir arkliai mūsų nekaustyti. Pavl Aleksandrovič mums visai kaip giminė. Jis mylėjo Jonuką, nors, žinoma, nepagiria už jo svajones . . .

— Visai nė nepagiria, — užsidegė Katrė, — aš geriau žinau. Aš su juo pakalbėsiu. Leisk man tą atlikti.

Mergaitė labai nerimavo, nors stengėsi būti rami. Ji jautė save kalta, kam anksčiau neperspėjo Vladimiro apie Pavlą Aleksandrovičių, — nors ji taip padarė nieko pikto nemanydama, taip, — neapsvarstė. Ir ar galėjo būti Vladimirui interesinga, kad ji išteka.

Katrė palydėjo Vladimirą į flagelį. Ji stengėsi su juo būti meili ir norėjo išaiškinti puikias Pavlo Aleksandrovičio pažiūras ir ypatybes. Bet tas jai nesisekė.

— Paskutinis mulkis! — nusprendė sau Vladimir. — Ir už tokio žmogaus išteka toji mergaitė.

Vladimir klausė mergaitės ramiai, neutraliai, kaip reikalavo padorumas ir mandagumas. Kaažin kas jam šnibždėjo, kad pasimatymas su tuo aplaižytu biurokratu nepasibaigs gerai. Bet dabar prasišalinti jau negalima, išrodytų lig bijo.

Lygiai dvyliktoje prie gonkų privažiavo ekipažas. Vladimir iš savo fligelio girdėjo tekinių bildėsį. Krutikovą jis tepamatė prie pietų. Tai buvo jaunas žmogus trisdešimties metų, brunetas, apsitaisęs gerai, bet be pretensijos ir visai neaplaižytas. Tankūs, juodi kaip smala, plaukai buvo nukirpti į viršų, trumpai; storas smakras, plikai nuskustas, blizgėjo; ant veido stambios brukšnės ir kuomet jis juokėsi, nosis keistai susitraukdavo ir tuomet jo veidas pasidarydavo vulgariškas. Jis pats žinojo tą ydą ir retai šypsodavosi. Katrė supažindino Vladimirą su Krutikovu.

Atvažiavus Krutikovui Katrė norėjo pasakyti savo sužieduotiniui, kas toks jų svetys, bet kaažin kodėl apie tai nutylėjo ir atrekomendavo Vladimirą, kaipo Jono draugą.

Krutikov akimis greitai perbėgo visą Vladimirą. Vladimir išrodė gan padoriai: apsibuvęs čia, jis antrą dieną per Prozorovienės tarną nusipirko mieste truputį skalbinių ir kitų reikalingų daiktų. Bet iš visko buvo matyti, koks tat žmogus, ir Krutikov iškarto priskyrė jį prie tų žmonių, kurių jis labiausiai nekentė.

— Tat geras paukštis! — nusprendė jis sau. — Bet kaip jis čia pakliūvo?

— Tamsta Peterburge gyveni? — meiliai pasiteiravo Krutikov.

— Visaip atsitinka, —nenoroms atsakė Vladimir. — Daugiausiai Peterburge, bet gyvenu ir kituose miestuose.

— Taip, vadinas tarnybos reikalais važinėji?

— Žinoma, tarnyba, kas be reikalo trankytųsi? — ironiškai atsakė Vladimir. — Dabartiniuose laikuose žmogus be tarnybos negali gyventi.

Krutikov norėjo paklausti svečio, kur jis tarnauja, bet susilaikė. Vladimir buvo visai nepanašus į tarnaujantį; Krutikov iš karto suprato, kad svetys arba meluoja arba juokiasi.

— Ar seniai tamsta atvykai į mūsų tyrus?

— Jau savaitė.

— Puikų laiką tamsta išrinkai, dabar pas mus ant Volgos gražu. Tamsta garlaiviu atvažiavai?

— Ne, aš atvažiavau gelžkeliu, — juokais atsakė Vladimir.

Vladimirą erzino tas neformališkas tardymas, bet drauge jam buvo ir juokinga: koks veidas pasidarytų to mulkio, jei jis žinotų, kaip jis čia atvažiavo. Pakol matyti, Krutikov nieko nežinojo ir Vladimir buvo labai dėkingas už tat Katrei.

Krutikovą suerzino juokingas svečio tonas, kurį jis laikė labai nemandagiu. Krutikov įšmeigė į Vladimirą perveriančias šnipo akis.

Į Krutikovo galvą įlindo persitikrinimas, kad šis jaunas žmogus, ne kas kitas, kaip pabėgęs iš kelio politiškasis, kurio taip labai ieško mieste. Laikas jo atsiradimo ir visos žymės, kaip tik tat liūdija. Bet kaip jis čia pakliuvo? Kodėl Katrė jam nieko nepasakė? Nejaugi ji su tuo jaunikaičiu padarė prieš jį suokalbį? Gal ji pati nieko nežino?

Krutikov nusprendė tęsti savo lengvą tardymą, bet Katrė pašaukė visus prie stalo. Vladimir atsisėdo prieš motiną. Valgant Krutikov kalbėjo beveik vienas, pasakojo apie tarnybą, apie gubernatorių, ir atvirai gyrėsi, kad jis yra jam labai artimas. Senutė Prozorovienė visai tirpo, klausydama tų pasakojimų.

Umai Krutikov, lyg netyčiomis, paklausė jos:

(Bus daugiau)

Kiekvienas Vyras ir Moteris Bus Įtrauktas į Karą, Sako Ministeris Howe

Kanados dalyvavimas kare ligšiol dar nepalietė visų gyventojų per daug skaudžiai. Išskyrus pabranginimą pragyvenimo, mokesčių padidėjimą, netekimą kai kurių civilių laisvių bei teisių, didesnių nuostolių dar neturėta. Bet dar tik karo pradžia. Anglijos premjeras Čemberlenas savo kalboje visados ragina žmones būti pasiruošusiems didesniems pasiaukojimams. Tas pat kalbama ir čia, Kanadoje. Iš to paaiškė, kad karui tęsiantis toliau ir žiaurėjant, jis skaudžiau palies ir šio krašto gyventojus.

Ypatingai tas ryškiai iškyla iš Kanados susisiekimo ministerio Howe pasakytos vasario 8 d. Ottawoj kalbos. Kalbėdamas apie einantį karą, jis pareiškė:

"Šis karas nėra tokiuo, kuris gali būti laimėtas dūdų orkestrais ar karštomis kalbomis, bet suorganizuojant visas šio krašto jėgas ir išteklius atsiekimui didžiojo siekio.

"Mes esame arti prie tokio taško, kad kiekvienas tinkamas Kanadoje vyras ir kiekviena moteris, galinti palikti šeimininkės pareigas, greitai bus pašaukti mūsų karo siekiams tarnauti."

Kokiems karo darbams ir kaip tie vyrai ir moterys bus pašaukti, ministeris savo kalboje nenurodė. Vienok iš jo viso kalbos tono, galima spręsti, kad praėjus federaliams rinkimams, Kanados valdžia imsis platesnių žygių žmonių įtraukimui karan, o gal būt eis ir prie vyrų mobilizacijos.

Ministeris nurodė, kad Kanada įvairiems karo reikalams ir pirkiniams, jau yra išleidusi viso $101,500,000. Iš tos sumos išleista $3,700,000 kariuomenės drapanoms; maistui — $2,900,000; laivams — $10,000,000; apsaugos projektams — $6,300,000; orlaivynui — $13,300,000 ir įvairioms išlaidoms $4,000,000.

Jis užtikrino, kad dabar Kanada yra pilnai apsaugota ir kad jai nėra pavojaus nei iš oro, nei submarinų. Tuo Kanados "apsaugojimu" pasigirdamas pareiškė:

"Kiekvienas Mackenzie King valdžios narys turi tik vienų vienintelį siekį, kaip tvarkyti šio krašto reikalus, kad atsiekus didžiausias ir geriausias pasekmes šioje kovoje. Siekiai šios vyriausybės, kada bus grąžinta prie valdžios, o mes būsime grąžinti, bus tęsiami ta pačia linkme toliau, kuria linkme jie buvo atliekami nuo karo paskelbimo. Mes atlikome, aš esu įsitikinęs, gerą darbą."

Jis taipgi savo kalboje patiekė keletą skaitlinių apie padidėjusią Kanados prekybą, kurią prekybą yra pakėlusi suma pinigų išleidžiamų karo reikalams, bet jokių duomenų apie darbininkų padėtį, jų uždarbius ir jų esančio gyvenimo stovį, ministeris nepatiekė.

B.

INDO-KINIJOJE DIDĖJA NERAMUMAI

ČUNGKING, Kinija. — Čia leidžiamas įtakingas laikraštis Hsin Hua Hi Pao (Naujosios Kinijos Dieninės Žinios) plačiai aprašo apie susidarančią naują neramumų padėtį Francijos valdojome Indo-Kinijoje. Sulig to laikraščio, tai devyniasdešimts nuošimčių Indo-Kinijos provincijos Annam gyventojų atsiduria į labai pablogėjusias gyvenimo sąlygas ir maisto trukumą, nors toje srityje yra derlingiausi ryžių laukai.

Laikraštis nurodo, kad žmonių būklė labai pablogėjo nuo to laiko, kai Francija įsitraukė karan. Iš tos priežasties padidėjo mokesčiai, kurie ir taip nebuvo maži.

Hsin Hua Hi Pao nurodo, kad Indo-Kinijoj smarkiai pradėjo augti anti-imperialistinis veikimas. Kačangi karui prasidėjus, kolonijos valdytojai pradėjo naikinti paskutiniąsias darbo žmonių teises, tai ir liaudies pasipriešinimas prieš prispaudėjus žymiai padidėjęs.

Hsin Hua Hi Pao nurodo, kad nuo karo pradžios Indo-Kinijoj liko sustabdyta 18 laikraščių ir uždarytos visos masinės organizacijos, paskelbiant jas nelegalėmis. Iš to kyla didelis žmonių nepasitenkinimas valdytojais ir prieš kylančią reakciją pasipriešinimas, kuris nuolatos stiprėja ir auga.

L'Humanite Pasiekia Darbo Minias Nežiūrint Reakcijos

Francijos reakcionieriai, siekdami sudaužyti progresyvį darbininkų veikimą ir uždarytinį jų spaudą, tebevartoja žiauriausias priemones, kad atgrąsinus darbininkus nuo savo reikalų gynimo, bet tas jiems nevyksta taip, kaip jie nori. Nežiūrint didžiausių persekiojimų, žymiausias Francijos darbininkų reikalų gynėjas, L'Humanite, yra išleidžiamas slaptai kas dieną ir pasiekia šimtus tūkstančių Francijos žmonių.

Londone gaunami iš Paryžiaus pranešimai sako, kad L'Humanite yra leidžiamas be perstojo, nežiūrint visų policijos dedamų pastangų surasti jo spaustuvę ir konfiskuoti, o jo leidėjus areštuoti. Jis dabar leidžiamas visai mažo formato, vos vieno lapo ir atsišaukimo formato, bet leidžiamas kasdieną ir noriai skaitomas visų darbininkų.

Vien Paryžiuje L'Humanite kas dieną išplatina virš 20,000 kopijų. Darbininkai paėmę jį į savo rankas perduoda kitiems savo draugams ir taip viena kopija pasiekia 40 — 45 darbininkus. Šiuo laiku, kas dieną L'Humanite skaito nuo 100,000 iki 150,000 Francijos žmonių.

Šiuo mažučio formato laikraštuku, Francijos darbininkai stoja kovon prieš didžiąsias reakcijos jėgas ir rodo pasauliui, kad Francijos darbininkai nepasiduoda reakcionieriams, bet stoja prieš juos kovon.

L'Humanite, kaip visados, taip ir dabar savo straipsniais nurodo darbo žmonėms ko siekia Francijos kapitalistai ir kaip prieš juos kovoti, kad apgynus savo teises ir darbo žmonių reikalus. Pasižymėjusių liaudies reikalų gynėjų straipsniai susilaukia visuomeninio susidomėjimo ir atydžiai yra žmonių skaitomi.

Paskutiniu laiku L'Humanite patalpino F. Bonte straipsnį, tai jo kalba, kurią jis norėjo pasakyti parlamente, kaipo darbo žmonių atstovas, bet jis buvo areštuotas ir įmestas į kalėjimą. Tuo savo straipsniu jis tiek aiškiai nušvietė vedamo karo imperialistinius siekius, kad kiekvienam darbininkui liko aišku, kuriuo keliu turi eiti Francijos liaudis.

Reakcija siaučia. 40 komunistų parlamento atstovų areštuota ir sukišta į kalėjimus, kur prieš juos naudoja žiauriausias priemones, besistengdami palaužti jų pasiryžimą. Kiekvieną darbininką, suimtą platinant L'Humanite ar kitą kokį komunistų partijos išleistą atsišaukimą, teisia 9 metams kalėjiman. Bet tas neišgelbsti reakcionierių. Nežiūrint, kad socialistų vadų nuėjimas tarnauti imperialistams žymiai sustiprino reakcionierius ir reakciją, bet Francijos imperialistai negali pasidžiaugti sutruškinimu Francijos darbininkų veikimo. Darbo liaudis, vadovybėje komunistų partijos, eina pirmyn, nors persekiojama ir nuvaryta į paliepinį veikimą, bet ji veikia tvirtai, su nepalaužiamu nusistatymu.

Darbo Ieškant

TORONTO. — Gyvendamas Kanados vakaruose daug prisibasčiau po įvairias vietas, gaudamas kiek padirbėti miškuose, arba prie kokio kito darbo, bet pragyvenimui tinkamų pajamų pasidaryti negalėjau. Todel nusprendžiau vykti į didmiestį ir čia išbandyti savo laimę pardavinėjant savo jėgą. Torontas mane labai traukė, kaipo nemažas industrijos centras ir "civilzacijos" didmiestis.

Atvykęs Torontan tuojau griebiausi ieškoti darbo, blogą ar gerą, koks papuls, kad galėčiau čia apsigyventi nors kiek ilgesniam laikui. Bet mano planavimai išėjo visai atbulai. Diena iš dienos, savaitė iš savaitės bėga, o aš nei gero, nei blogo darbo vis dar neturiu. Del darbo teiraujuosi pas draugus bei pažįstamus, bet tie, kurie turi darbą težino apie savo dirbtuves, o kurie nedirba, negali ir man pagelbėti darbą susirasti. Todel aš nusprendžiau pats aplankyti visas dirbtuves.

Vieną gražų rytą pasileidau "šlifuoti" šalygatvių kartu su šimtais bedarbių. Kiek paėjęs pamačiau iš siauro tarpgatvio išlendantį darbininką ir skersai gatvę parėjusį betraukiantį linkui vienos dirbtuvės, kurs, matomai, kaip ir aš ieško blogo ar gero pirkėjo, kad galėtų parduoti savo darbo jėgą. Man, kaipo mažai Torontą žinančiam, jis pasitarnavo surasti vieną kitą dirbtuvę ir todel nusekiau iš paskos. Aplankiau daug dirbuvių, didelių ir mažų, aprūkusių ir švariai atrodančių, bet visur atsakymas buvo vienas ir tas pats: nėra darbo.

Pailsau bevaikščiodamas ir išėjęs iš vienos dirbtuvės sustojau ant gatvės kampo ir dairausi, apgalvodamas savo veltui pačarytąjį maršrūtą ir manydamas grįžti atgal namo. Bet dar prieš akis atsimušė viena dirbtuvė, kurios nebuvau aplankęs, tad ir patraukiau jos link, po tiesumu, ten kur matėsi iš kamino besiveržią dūmų kamuoliai. Priėjus artyn, sargas užklausė, ko aš ieškau. Nieko negalvodamas atsakiau, kad noriu matyti patį menedžerį. Jis pasižiūrėjęs į mano šventadienišką apsivilkimą, matomai nedasiprotėjo, kad aš ieškau darbo, ir pirštu nurodė per kurias duris įeiti. Man tik įėjus vidun, tuojau prie manęs prisiartino aukštas ir storas vyras ir nieko neklausęs gyvulišku balsu rėkdamas užsipuolė ant manęs, kam aš čia landau, grumodamas policija ir išmetimu. Aš švelniai to gyvulio atsiprašiau, teisindamasis, kad aš nežinojau, jog čia negalima įeiti ir buvau mandagiai bepradedąs dėkoti už tokį "malonų" priėmimą . . . Tas matomai ji sugėdino ir tuojau sušvelnindamas savo žodžius užklausė ko aš ieškau.

Atsakiau, kad ieškau darbo. Supratęs iš mano kalbos esant europietį, lyg tardydamas pareiškė, kad ne piliečiai į darbus nepriimami. Aš tuojau ištraukiau savo pilietybės popierius ir patiesiau jam po nose. Nuosekliai viską peržiūrėjęs, vėl pradėjo bliauti, kad mes visi "ateiviai" esame tinginiai, nenorim dirbt . . . Aš jam sakau, kad aš kiekvieną dieną ieškau darbo, bet jo negaunu, tai kaip aš dirbsiu? Duokit, sakau, ponas man darbą, tai tada pamatysi ar esu tinginys, ar ne. Bet to jam buvo perdaug. Jis pasijuto laiko neturįs su manim ilgiau kalbėti ir išprašė laukan . . .

Tai tokie, broliai ir sesės, yra dalykai. Mes darbininkai visados esame kalti, ir darbo ieškant, ir dirbant . . . O ponai visados teisingi ir geri.

Man atrodo, kad ištikrųjų darbininkai daug yra patys kalti, kad pasiduoda visokiems apgavikams ir tuos visus ponus su jų išnaudojimo sistema laiko ant savo sprando.

J. P. Amykštėnas

Dramatiškiausios scenos įvyksta tada, kuomet kareiviams tenka skirtis su namiškiais, žmonomis, mylimomis merginomis ir tėvais. Štai dvi scenos, kurios įvyko išvykstant kanadiečiams į Angliją. Viena mergina ar žmona stengiasi pabučiuoti savo mylimąjį.

Svečiuose Pas Staliną

Žinomas estų žurnalistas V. Kuresas neseniai kartu su generolu Laidoneriu važinėjęs į Maskvą, "Uus Eesti" dienraščio skiltyje taip aprašo lankymąsi Kremliuje:

"Viršum vartų iš Raudonosios aikštės į Kremlių, užsidega du žali žiburiai: tai reiškia, kad įvažiuoti į Kremliaus vartus leista. Vakarėja. Kartais šitie šviesos signalai pasirodo ir dieną. Tik dieną žali žiburiai kaitaliojami su raudonais. Jei užsidega raudonas žiburys, tai reiškia, kad įvažiuoti į Kremlių uždrausta.

Automobiliai vienas po kito važiuoja į Kurantų aikštę. Kremliuje yra aikščių ir gatvių. Tai yra miestas mieste.

Prieblandoje svestelėjo "Caras — varpas," kažkur čia netoli turi būti taip pat milžiniškas "Caras kanuolė."

Sustojame prieš Didžiuosius rūmus, kuriuose yra priėmimo salės ir kuriose posėdžiauja SSSR parlamentas — aukščiausioji taryba.

Šitų senų rūmų koridoriai labai dideli, o jų perspektyva — begalinė. Lipame marmuriniais laiptais, lyg Jokūbo kopėčiomis į dangų.

Laiptų gale, pro atdaras duris, matom kažkokios salės sienoje paveikslą, vaizduojantį atletišką caro Aleksandro III figūrą. Tai rusų dailininko Sierovo kūrinys.

Naujieji šeimininkai nieko nepalietė senuose Kremliaus rūmuose. Jie pavertė rūmus muziejais, kad būsimos kartos susipažintų su buvusių krašto valdovų papročiais ir skoniu.

Tam tikrais atvejais šiuose rūmuose muziejuose daromi priėmimai. Kelias per įvairiausius ištaigingus kambarius, įėjimus, išėjimus ir koridorius atrodo begalinis. Jis veda į milžinišką parlamento salę, (Didieji rūmai užima 25,000 kv. metrų ploto), kur viršum pirmininko katedros kyla Lenino biustas.

Viename iš salionų mes susitinkam su vakaro šeimininkais. Sovietų kariuomenės vadovybė apsirengusi paprastais uniforminiais drabužiais, kuriuos dėvi darbo metu. Civiliais drabužiais apsirengę jauni vyrai yra, regis, užsienių reikalų komisarijato skyrių viršininkai. Apskritai, sovietinių atsakingų darbininkų kadras žymiai pajaunėjo.

Kiek vėliau į salę įeina maršalas Vorošilovas ir maršalas Budionas. Paskui juos pasirodo Stalinas drauge su liaudies komisarų tarybos pirmininku ir užsienių reikalų komisaru Molotovu.

Gyvas Stalinas žemesnis ir lieknesnis kaip nuotraukose. Plaukai ir ūsai nebe visai juodi. Matyt žilų plaukų, bet, apskritai imant, jis atrodo, kaip sveikatos ir energijos įsikūnijimas.

— Aš esu daug girdėjęs apie tamstą, pone generole, — kreipėsi Stalinas į kariuomenės vadą, generolą Laidonerį.

—O aš apie tamstą nepalyginti daugiau esu girdėjęs, — atsakė generolas Laidoneris.

Greit susidaro laisva, nesuvaržyta bendravimosi atmosfera. Stalinas laikosi paprastai. Jis dėvi pilną frenčą ir avi ilgais mikštos odos batais, beveik be korkų. Todel jis vaikšto tykiai ir lengvai, kaip ir visi kaukaziečiai.

Stalinas kalba ramiai. Jam kalbant, girdėti lengvas gomurinis garsas —visų kalniečių savumas.

Dažnai Stalinas vaizduojamas su pypke. Tą vakarą jis labai daug rūkė, bet tik papirosus.

Jis įdomus pašnekovas. Jis daug kalbėjo ir juokavo, tuo įrodydamas, kad jam nėra svetimas jumoro jausmas. Pašnekesys per vakarienę parodė, kad Stalinas yra smulkiai susipažinęs su visais klausimais.

Stalinas moka paveikti žmones.

"Nelengva išmokti meno valdyti" — kadaise pasakė Stalinas.

"Negalima atsilikti nuo sąjūdžio, nes gresia izoliacija nuo masių. Bet taip pat negalima ir užbėgti į priekį, nes gali būti nutrauktas ryšys su masėmis. Kas nori valdyti, tas turi kovoti dviem frontais: prieš atsiliekančius ir prieš užbėgančius į priekį."

Matyti, kad savo darbe Stalinas vadovaujasi šiais žodžiais.

Stalino judėsiai greičiau lėti, negu greiti. Jis linksmas ir kalbus. Šiandien jame jau sunku pažinti nepaprastai drąsų 1905 m. ir vėlesnio laiko revoliucionierių, kuris dažnai pabėgdavo iš kalėjimų ir Sibiro ir rizikavo gyvybe pavojingus sąmokslus berengdamas.

(Liet. Žinios)

Sovietų-Vokietijos Prekyba Padidina Lietuvos Pajamas

Kaunas. — Sąryšyj su Vokietijos ir SSSR prekybos derybomis patiriama, jog Vokietijos ir Sov. Sąjungos prekybos mainai labai padidėsią ir tų prekių tranzitas eisiąs per Baltijos valstybes — būtent per Latviją ir Lietuvą sausumos keliais, kadangi jūros keliai karo metu nėra saugūs.

Tas, žinoma, žymiai padidins tų valstybių gelžkelių pajamas.

Kaunas. — Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 60 Jungt. Amerikos Valstijų piliečių. Amerikos konsulatas jiems nenori bepratęsti vizas. Turistams taip pat vizos į JAV nebeduodamos. Padavusių prašymus emigruoti į Ameriką virš kvotos esama apie 5 tūkstančiai, taigi kvota išsemta iki 1945 metų.

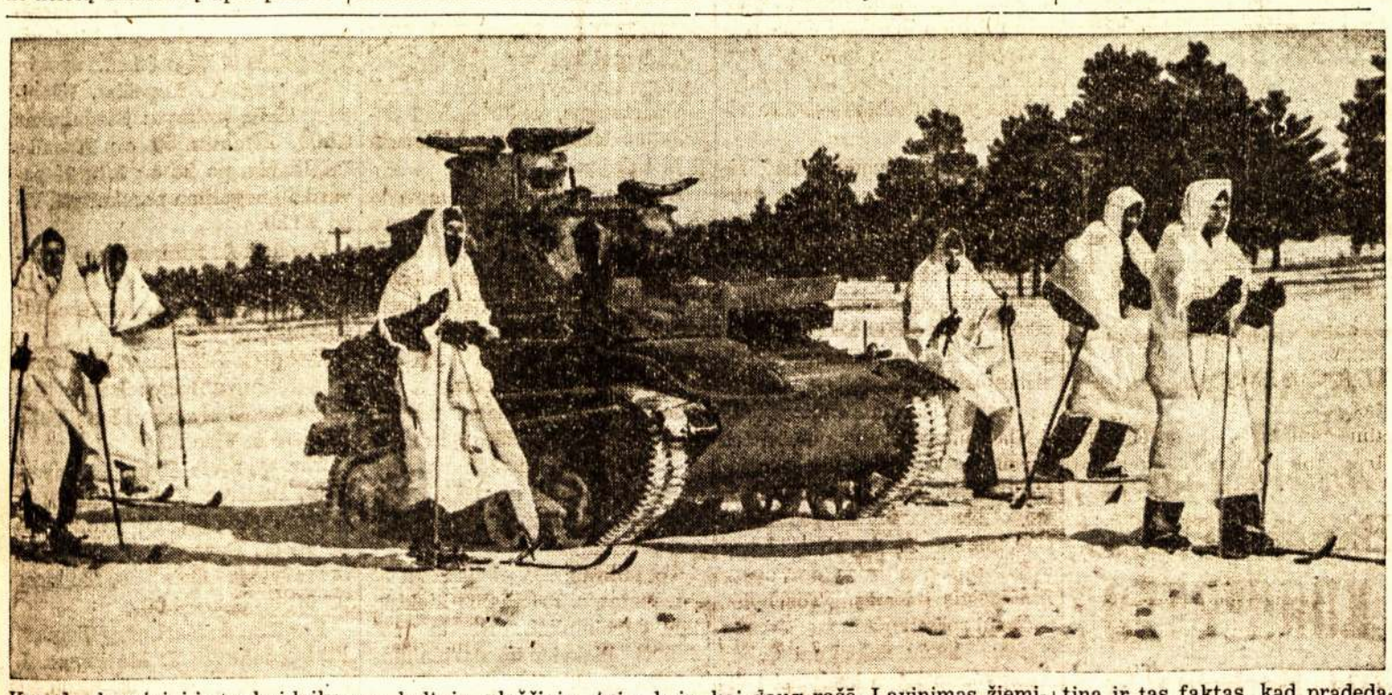

Kanados kareiviai ir tankai laike manevrų prie Borden stovyklos. Kareiviai ant pačiužų ir apsidengę baltais ploščiais, taip kaip tie suomiai, apie kurių "gudrybes" laikraščiai nekurį laiką labai daug rašė. Lavinimas žieminiams veiksmams rodo, kad renkiamasi ilgam karui. Tą patvirtina ir tas faktas, kad pradedama kalbėti apie konskripciją ne tik vyrų, o ir moterų.

Pranešimai

Montreal, Que.

Montrealiečiai, Paminėkime Lietuvos Nepriklaus. Sukaktuves

Vasario 16 sukanka jau 22 metai kaip Lietuva nepriklausoma. Šios istorinės sukakties proga, Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti ruošia

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMĄ

Penktadienį, vasario (February) 16 d. ČEKOSLOVAKŲ salėj, 415 St. Catherine St. E. (arti St. Denis St.).

Šio paminėjimo tinkamesniam atžymėjimui turėsime gerą kalbėtoją, pasižymėjusį rašytoją ir visuomenininką iš SUVIENYTŲ AMERIKOS VALSTIJŲ.

Taipgi turėsime ir koncertinės programos, kurią išpildys Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos ORKESTRAS. Bus ir kitokių pajvairinimų.

Laisva įžanga.

Pradžia 8.15 val. vak.

Kanados Lietuvių Komit.
Lietuvos Liaudžiai Ginti.

Moterų Susirinkimas

Mėnesinis LLD 137 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, t. y. vasario 18 d. (sekmadienį) 1 v. po pietų, 01234 Charlevoix St. Visos nares ir simpatikes kviečiame atsilankyti.

Ligi draugiško pasimatymi.

Skr. Komitetas

Didelis Parengimas

Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimts dviejų metų suakktuvių paminėjimas įvyks sekmadienį, vasario 18 d., 5 val. po pietų, Vytauto Klubo svetainėje, 2161 St. Catherine St. E.

Kiekvienas lietuvis būtinai turėtų tame kilniame paminėjime dalyvauti. Prie to Klubas rengia pražios programos, kurioje pasižadėjo dalyvauti visi trys chorai.

Tad nesivėluokite, kad galėtume punktualiai pradėti.

Kviečia L.N.G.K.

Sekr. **A. Lukoša**

Toronto, Ont.

Minėkime Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuves

Toronto Lietuvių Komitetas L. D. A. jau senai ruošiasi parengimui paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių. Šis parengimas **įvyks ateinantį šeštadienį vakare, vasario 17 d., Labor Lyceum salėje, 346 Spadina Ave.**

Parengimo programa bus įvairi ir įdomi. Bus perstatyta trumpa komedija ir dar keli koncertinės programos numeriai, o po programos prasidės šokiai ir tęsis iki vėlumos.

Rengėjai kviečia visus Toronto lietuvius atvykti į šį Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvių paminėjimą ir visiems bendrai susirinkus atšvęsti šią brangią lietuviams šventę.

Pradžia 7.30 val. vakare.

Kviečiame visus.

Rengėjai

Straffordville, Ont.

Smagūs Šokiai

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 6-ta kuopa rengia didelius šokius **Straffordville svetainėje, penktadienį, vasario 16 d. vakare.**

Šokiams grieš dūdų orkestras smagius šokius.

Kviečiame visus apylinkės lietuvius atvykti, o mes užtikriname, kad visi šokiais būsite patenkinti ir kuolinksmiausiai praleisite laiką.

Parengimo pelnas skiriamas tabakos augintojų naujai organizacijai. Šokiai prasidės 8 val. vak. ir tęsis iki 2 val. ryto.

Įžanga 25 cnt.

Šokių Rengėjai

SURADO $53,220 NETIKRŲ PINIGŲ

TORONTO. — Vasario 9 d. Toronto miesto policija įsiveržusi į restoraną, esantį ant Queen St. E., surado čemodane paslėpta $53,220 falšyvų pinigų. Ši suma netikrų pinigų surasta sąrišyje su areštavimu Michael Sawchuk, kuris buvo areštuotas po to, kaip viena mergina pasivadinusi save Nancy Hill liko suimta autobuse Kirkland Lake, Ont., policijos. Tame restorane Sawchuk laikęs savo netikrus pinigus.

Nancy Hill vežėsi su savim čemodaną pripakavus su $225,000 tokių netikrų pinigų. Čemodanui nuo lentynos nupuolus trūko čemodanas ir ant žemės pabiro pinigai. Mergina tuojau buvo areštuota, o po jos ir Michael Sawchuk, kuris esąs tų pinigų meistras.

Smulkesnę kratą pas Sawchuk padarius, policija išaiškino, kad Sawchuk prisidirbęs pinigų ruošėsi su ta pasivadinusia Nancy Hill, kurios tikra pavardė esanti Anna Šhapitka, apsivesti ir išvykti į Bulgariją. Policija surado sužieduotuvių žiedus ir dokumentus priruoštus išvykimui.

Abu areštuotieji netikrų pinigų savininkai yra ukrainų tautybės.

Paskutinėmis dienomis policija suėmė dar tris asmenis: du iš Kirkland Lake, Ont., Peter Steinoff ir M. Dusiak ir vieną iš Bourlanmaque, Que., Paul Marton, kurie irgi kaltinami tų netikrų pinigų dirbime.

Hamiltone, Ont., liko suimta pinigų dirbimo mašina, kuri Hamiltonan buvo pasiųsta iš Noranda, Que.

Policija spėja, kad tų netikrų pinigų gali būti pagaminta $500,000 ir kad juos gamino ir platino tarptautinio mąsto gauja, kurios viršininkai dar nėra išaiškinti.

Kanados ir Jungtinių Valstijų slaptieji policijos agentai bendromis jėgomis veda stropų tyrinėjimą.

IGNORUOJA LAISVOS MINTIES SPAUDĄ

Valstybinių bibliotekų skaičius Lietuvoje yra pusėtinai išplėstas. Tose bibliotekose — skaityklose miestų bei jų apylinkės gyventojai gali gauti pasiskaityti knygų ir perijodinių leidinių veltui.

Iš paviršiaus žiūrint atrodo, kad Lietuvos vyriausybė pasėtinai rūpinasi apšvietos dalykais, bet pažvelgus į tų skaityklų vidų, matosi visai kas kitas. Matosi, kad nors valstybė ir steigia skaityklas, bet jose raštų galima gauti tik tokių, kurie pilnai atatinka valdančiųjų politikai ir skoniui. Tose skaityklose žmogus negali gauti net paprasčiausių laisvos minties leidinių, kaip "Lietuvos Žinios," "Kultūra," "Mūsų Jaunimas" ir kitų.

Štai ką apie tai rašo vienas "Lietuvos Žinių" bendradarbis:

"Visoms valstybinėms skaitykloms perijodinė spauda dabar užsakoma iš centro, t y. valstybines bibliotekas tvarkančios institucijos, veikiančios prie Šv. ministerijos. Kai buvo įsteigta šitoji institucija ir kai pradėta platesniu mastu steigti valstybinės bibliotekos, tikėtasi, kad šioje srityje bus padaryta pažanga ir išvengta akis rėžiančio šališkumo. Tačiau, matyt, išėjo kitaip.

"Štai, kol bibliotekų tinklas nebuvo plečiamas ir kol laikraščius bei žurnalus pronumeravosi kiekvienas valst. skaityklos vedėjas savo iniciatyva pagal skaitytojų pageidavimus, — "Kultūros" žurnalas, pavyzdžiui, buvo kasmet užprenumeruojamas visoms apskričių miestuose esamoms valt. skaityklorns— apie 16—20 egzempliorių. Bet kai valts. bibliotekų tinklas buvo išplėstas ir perijodinių leidinių užprenumeravimas pavestas minėtajai centrinei institucijai, to paties 'Kultūros' žurnalo beužprenumeruoja tik . . . 1 egzempliorių! Tiek bent jo buvo užprenumeruota 1938 ir 1939 metais ir tai tik vienai Kauno Centr. valst. skaityklai. Atsimenant, kad šiuo metu jau yra 135 valst. bibliotekos ir prie jų keliasdešimt skaityklų, prenumeravimas tokio rimto žurnalo, kai 'Kultūra,' tik vieno egzemplioriaus — yra tikras pasijuokimas.

"Iš 'Kultūros' žurnalo administracijos patyrėm, kad ji buvo kreipusis į Švietimo ministerijos atitinkamus pareigūnus, nurodydama šį nenormalumą, tačiau į tai nebuvo nė kiek reaguota."

Reikia pasakyti, kad nors "Kultūra," "Lietuvos Žinios" ir "Mūsų Jaunimas" nėra šios netikusios socialės santvarkos griovėjais ir nenurodo žmonijai tikrojo kelio pasiliuosavimui iš kapitalistinės priespaudos ir pavergimo, bet visgi yra gana įdomūs ir naudingi pasiskaitymui. Bet jeigu jau bibliotekų tvarkytojai neišrašo tokių leidinių, kaip čia paminėti, tai ką kalbėti apie kitus?

Kokią iš tų bibliotekų žmonės gali turėti naudą ir prasilavinimą, jeigu jose randasi leidiniai vien tinkanti valdančiųjų skoniui? Tokių bibliotekų išlaikymas pasidaro vien bereikalingas eikvojimas visuomenės pinigų, kurie lieka surinkti mokesčių pavidale.

B. D.

PAVYKUSI VAKARIENĖ

MONTREAL. — Tenka pažymėti, kad tarp daugelio ruoštų vakarienių Montreale, gal viena iš puikiausių pavykusių vakarienių buvo, tai **Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos** ruošta vakarienė, kuri įvyko Buvet salėje, vasario 3 d. Tai buvo pirma šios draugijos ruošta vakarienė jos istorijoje, **kurios suruošimui pasiėmė iniciatyvą rytinio Montrealo lietuvių distrikto draugės moterys, Sūnų-Dukterų Draugijos narės.**

Nors salė ne visai maža, tačiau buvo prisipildžiusi pilna žmonių. Publikoje nuotaika geriausia. Visi buvo linksmūs, su geru ūpu. Šeimininkės apsukriai dirba, neša gėrimą ir užkandžius ant stalų. Svečiai ir viešnios linksmai geria rudą skystymėlį, užkandžiauja; vieni šnekučiuojasi, kiti traukia linksmas lietuviškas dainas. Žodžiu, jautiesi žmogus kaip artimiausiu giminių šeimyniniam pokilyj. Tas parodo, Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių solidariškumą, jų draugiškumą ir didelį įvertinimą savo draugijos reikalų.

Apie dešimtą valandą rengėjos atsikreipia į publiką piniginės paramos del padengimo išlaidų. Kaip bematant, publika sumeta $94.88, bet tai dar neviskas. Kiti pasivėlavę, gal jau ir neužtektinai turėjo kuo pavaišinti, vistiek jaučiasi sau už pareigą paremti savo pašalpinę draugiją, sudėda dar aukų, iš ko pasidaro suaukota virš $100.00. Kas reiškia, kad padengus visas išlaidas, dar pasiliks draugijai gražaus pelno. Garbė toms draugėms, kurios suruošė tokią vakarienę, taip garbė Sūnų-Dukterų Draugijos nariams ir narėms, taipgi svečiams, taip skaitlingai dalyvavusiems ir gausiai parėmusiems draugiją.

Vikarienės suruošime ir laike vakarienės daugiausia darbavosi sekančios draugės: **B. Garnelienė, K. Keršienė, M. Kavoliūnienė, Mikulienė, Smetonienė ir J. Naruševičienė.** Prisidėjo ir vyrai su darbu, kaip "vaiteriai," tai draugai, **J. Mikalauskas, A. Keršys ir P. Garnelis.** Drg. J. Paplauskas, lietuviškas biznierius paaukavo kumpį; dd. Guzevičienė ir Mikulienė aukavo vyno bonką; dd. Niaurienė ir Keršienė — gėlių beskę.

Visiems ir visoms prisidėjusiems darbu ir aukoms, širdingas ačiū.

Po vakarienės iki vėlyvos nakties, prie geros muzikos, tęsėsi šokiai.

D. A.

KĄ LIETUVA PIRKS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Kaunas. — Prieš Naujus Metus "Maistas" ir "Pienocentras" sudarė su atatinkamomis Sovietų Sąjungos įstaigomis susitarimus, pagal kuriuos SSSR iš Lietuvos šiemet perka kiaulių už 12 milijonų ir pieno produktų už 9.3 mil. litų. Jau susitarta ir ką Lietuva perka iš Sov. Sąjungos. Pagal pasirašytus susitarimus "Lietūkis" šiemet perka SSSR 5,400 tonų cemento, 2,000 tonų geležies, 1,000 tonų sijų, 160,000 kvadr. metrų stiklo, 39,000 tonų druskos, 15,500 tonų žibalo, 15,500 tonų gazolino, 3,100 tonų benzino, už 1.5 milijono litų žemės ūkio mašinų, už 250,000 litų siuvamų mašinų ir 50,000 zuperio. Viso "Lietūkis" perka iš SSSR už 16 milijonų Lt.

VASARIO 24
Dieną
Atsibus Didysis
Bangos Choro
KONCERTAS
404 Bathurst St., TORONTO

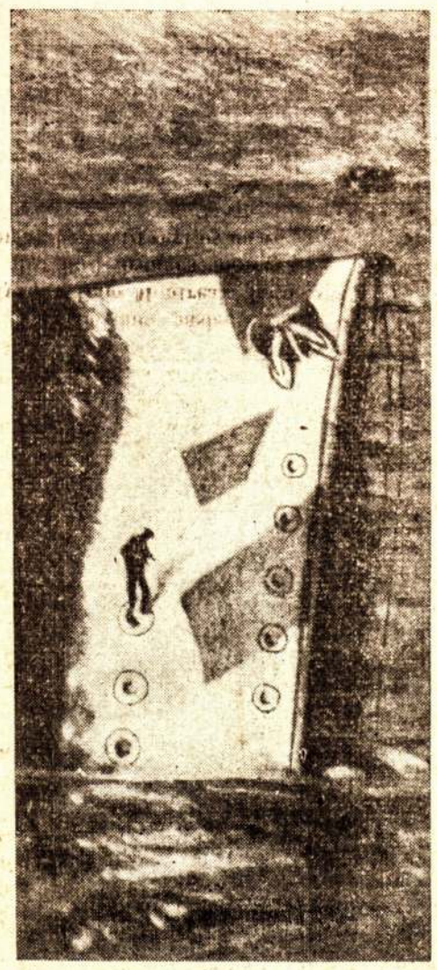

Šiame paveiksle matote vieną jūrininką laikantis įsikibus į laivo šoną. Jis taip išsilaikė įsikibęs į anglų naikintuvo Grenville šoną pusantros valandos, kol jį išgelbėjo kiti. Jis mat nemokėjo plaukti. Dešinėj matote tą patį jūrininką, George Bromfield, laike atostogų po tos nelaimės.

Paremkime Darbininkų Apsigynimo Lygos Veikimą

Karo įstatymus pradėjus vykdyti Kanadoje susidarė būtinas reikalas atnaujinti Darbininkų Apsigynimo Lygos veikimą, nes tų įstatymų vykdytojai visu griežtumu atsisuko prieš spaudos ir žodžio laisves. Tie karo įstatymai, kurie jau buvo paruošti pirm negu Kanada paskelbė įstojanti karan, tikrenybėje yra daug griežtesni, negu Bennetto valdžios veikusioji 98 sekcija.

Pagal šiuos įstatymus, jų vykdytojai turi teisę apkaltinti bile kurį asmenį, kaipo prasižengusį įstatymams ir sunkinantį karo vedimą, jeigu toks asmuo pasiryžta laikytis žodžio ar spaudos laisvės ir demakratinių asmens teisių. Toks neaprūbežiuotas prasikaltimo apibudinimas, pastato pavojun bile kurį demokratinio nusistatymo asmenį, tuo labiau, kad tų įstatymų vykdytojams yra suteiktos autokratiškos teisės.

Iš to susidaro padėtis, kad laikui bėgant gali įvykti dar daugiau areštų. Dabar šiuo laiku Kanados kalėjimuose randasi apkaltintų prasižengimu karo įstatymams 35 asmenys, kurių tarpe randasi ir Dauglas Stewart, konfiskuoto Clarion administratorius. Daugumas yra nuteisti nuo 3 iki 9 mėnesių kalėjimo, o Stewart yra nuteistas dviem metams. Jo byla dar nepasibaigusi. Jis laikomas kalėjime, neišleidžiamas ant parankos. Darbininkų Apsigynimo Lyga bylą apeliavo ir ją dar spręs Apeliacinis teismas. Tos bylos vedimui reikalinga nemaža suma pinigų, kurių sukėlimui dabar Apsigynimo Lyga kreipiasi į visus demokratinio nusistatymo žmones. Be visuomenės paramos, Lyga nepajėgs atlikti savo užduoties ir apginti areštuotųjų.

Tad stokime visi Darbininkų Apsigynimo Lygai talkon. Dėkime pastangas, veikime, kad pagelbėjus draugą Stewart ištraukti iš kalėjimo.

Apsigynimo Lyga dabar veda darbą už suorganizavimą savo skyrių, komitetų, kurie pagalbėtų Lygos darbuose. Nuo to darbo neturėtų atsisakyti ir lietuviai. Reikėtų, kur tik yra lietuvių, sudaryti grupes nors iš kelių asmenų ir darbuotis.

Savo darbams ir siekiams apibudinti, Lyga pradėjo leisti mėnesinį laikraštuką. Jame plačiai aprašo ir nurodo ką reiškia naujieji karo įstatymai, nurodo Lygos veikimą.

To laikraštuko kaina tik 35 cnt. metams. Prieinama kiekvienam darbininkui. Reikia pasistengti kiekvienam darbininkui jį užsisakyti.

Užsisakykite jį ir aukas siųskite sekančiu adresu: **C.L.D.L., 112-331 Bay St., Toronto, Ont.**

Rėmėjas

Iš L.L.D. 162 Kuopos Metinio Susirinkimo

TORONTO. — Sausio 28 d. įvyko metinis LLD 162 kuopos susirinkimas, kuriame buvo aptarta daug svarbių dalykų, išduota komisijų raportų iš praeitų metų darbuotės, išrinkta 1940 metams valdyba, komisijos ir nustatomi draugijos vajaus pravedimui planai.

Susirinkimas dėlei pačių narių nepunktualumo buvo pradėtas su lietuvišku pavėlavimu, bet dienotvarkė, sugabiam vedėjui pirmininkaujant buvo laiku apsvarstyta.

Pirmiausi dienotvarkės punktai buvo valdybos ir komisijų raportai, iš kurių paaiškėjo kiek naudos atneša virš minėtoji draugija patiems jos nariams, teikiant knygas ir žurnalą, ir vicuomenei, prasidedant materiale ir morale parama visuose darbininkų reikaluose.

Klausant raportų, rodos, taip ir norėtum parodyti kiekvienam žmogui ant kiek yra teisingos skleidžiamos pasakos apie "iš žmonių paimtų pinigų eikvojimą." Čia aiškiai buvo nurodyta, kur ir kiek pinigų buvo išleista ir iš kur jie buvo gauti. Kiekvienas suaukotas centas kokiam norų tikslui, tam buvo ir naudojamas. Taipgi knygos, kurios prigulėjo nariams visos buvo tinkamai išduotos ir veik visi nariai jas gavo. Dėlei žurnalo "Šviesa" negavimo, tai pasirodė, kad visi nariai, kurie yra pridavę savo adresus ir apie pakeitimus praneša, žurnalą gauna tvarkingai.

Per metus įvairiomis kampanijomis, darbininkiškiems reikakalams, šios kuopos buvo sukelta viso $635.00 ir priduota atatinkamai.

Po raportų ėjo kitų dienotvarkės punktų svarstymas. Svarbiausias iš jų — tai draugijos vajaus reikalas. Šiuo klausimu pasirodė ir gana entuziaztiškų draugų, kurie siūlė bent dvigubai padidinti kuopos narių skaičių, bet apsvarstyta ir prieita išvados, kad geriau kvotą išpildyti su kaupu, negu neišpildyti ir todel balsavimu liko priimta kvota gavimui 15 naujų narių, tuo supratimu, kad ji liktų išpildyta dvigubai.

Tokia kvota, rodos, turėtų būti lengvai išpildyta. Gauti 15 naujų narių į apšvietos draugiją, neturėtų būti sunku. Toronte yra daugiau negu dvigubai tiek lietuvių, kurie yra progresyvių ir kultūrinių minčių žmonės, bet dar nėra draugijos nariais. Vienok ir tam mažam skaičiui gauti reikės pasidarbuoti. Visam kam, reikia įdėti darbo ir energijos. Todel tas lai nebūna užmiršta.

Vajuje darbuotis išrinktas gražus būrelis vajininkų-ių, o apart jų, nutarta, kad kiekvienas narys turėtų darbuotis draugijos naudai ir naujų narių gavimui.

Toliau ėjo kiti klausimai, salės palaikymo reikalai ir t.t. Naują kuopos valdybą renkant į ją įėjo keletas naujų, bet dauguma pasiliko senos valdybos narių.

Laike naujų sumanymų, buvo iškeltas pasiūlymas, kad kuopa savo vardu ruoštų kokį didelį parengimą ir to parengimo programai pildyti pakviestų Montrealo Jaunomo chorą. Šis pasiūlymas rado gyvo pritarimo ir greitai buvo nutarta Jaunimo chorą užkviesti Torontan ir tuo visu reikalu rūpintis, užkviesti chorą ir su juo susitarti, pavedė valdybai.

Baigiant susirinkimą buvo pageidaujama, kad daugiau narių lankydamiesi į susirinkimą atsivestų ir savo draugus bei pažįstamus, nes susirinkimai dabar padaryti įdomesni, o ateityje visados bus laikomos paskaitos ir diskusijos vienu ar kitu klausimu.

Kuop. Korespondentas

AUKOS

Per drg. V. Dabošinską, iš Central Patricia, Ont., aukavo: Dabošinskas $2.00; Mežinskas $1.50; Povilonis, Paplauski, Straigis, Astyla, Sventickas po $1.00; Sniceris 50 c. Viso $9.00.

Per drg. A. Berškį, iš Timmins, Ont., aukavo: A. Berškis; A. Miklovas po $1.00; Kasperaitis, Mačuk, Neiman po 25 c. Viso $3.75.

Per drg. J. Indrulion, iš Kenora, Ont., aukavo: Indrulion, Višniauskas po 50 c.; Kuliks, Williams, Magdybura, Žuravel, Konovalec, Veselovski po 25 c.; Wytokus, Kulyb, Shevchuk, Sowu, Rok, Bidochka, Baki po 20 c.; Povrozyk 15 c.; Sedlak, Moroz, Halley, Grapko, kitų pavardžių aukavusių po 10 centų negalima perskaityti. Viso $5.65.

Per drg. Hamiltonietį, Hamilton, Ont., aukavo: Schzanovičius 50 c.; Lukša, Baličas, Doveika, Korz, Papkovas, Shumik, Gereluk, Ridikas, A. Doveika po 25 10 c. Viso 60 c.

Per drg. O. Minotaitę, Montreal, Que., aukavo: B. Minotas, O. Minotaitė po 25 c.; M. Minotas 10 c. iVso 60 c.

Per drg. K. K., Montreal, Que., aukavo: B. Minotas ir K. K. po 25 c. Viso 50 c.

Per drg. E. Ewasko, Calgary, Alta., aukavo: Sinkevičius 50 c.; Pakštys, Petkus, Bennett, Zinaeff, Marusyk, Ručinskienė, Slavukas, Bemkutis po 25 c.; Žemaitis, Druleika po 20 c.; Bilyk, Stakėnas, Vizbaras, Juozėnas, Sartojus, Adams, Kazlauskas po 10 c. Viso $3.60.

Per drg. V. Lepešką, Winnipeg, Man., aukavo: Stadalnikas $1.00, Lifshitz 50 c.; Kavalis, Banikonis, po 25 c.; kitų 14 pavardžių negalima perskaityti. Viso $3.30.

Per drg. A. Kilikevičienę, Montreal, Que., aukavo: C. Gėmė 41 c.; Gėmė 35 c., A. K. 24 c. Viso $1.00.

Per drg. J. Radzevičių, Winnipeg, Man., aukavo: Radzevičienė 25 c.; Simijonas 15 c.; Dokimuk 10 c. Viso 50 c.

Per Victoria Cafe, Winnipeg, Man, aukavo: V. Cafe $2.00; J. Shaynauskas $1.00; Nip, Traus po 25 c.; Bevardis, Railiau, Cooperatyvas, Ostapow, Shilinger po 10 c. Viso $4.00.

Per drg. J. Markuną, Bienfait, Sask., aukavo: J. Markunas, J. Paliukis po $1.00. Viso $2.00.

Per drg. P. Steponavičienę, St. Boniface, Man., aukavo: M. Vidrukas $2.00; W. P. Steponavičiai $1.00; Savickas 50 c. Viso $3.50.

Kan. spaudos archyvas Maskvoje